

Ministerstvo financí
Č. j.: MF-49368/2015/2503

Zpráva o činnosti

Finanční správy České republiky
a Celní správy České republiky

za rok 2015

Praha, červen 2016

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Výnos daní a cel	4
3. Vybrané indikátory.....	10
4. Daňové subjekty.....	12
5. Daňové a celní příjmy	14
6. Kontrolní činnost.....	15
7. Daňové a celní nedoplatky	24
8. Zajištění a vymáhání nedoplatků.....	28
9. Daňové a celní úlevy	30
10. Opravné prostředky	32
11. Mezinárodní spolupráce	33
12. Informatika	39
13. Personalistika	41
14. Hospodaření	44
15. Vztahy s veřejností	46
16. Závěry.....	48

Seznam zkratk

Příloha č. 1 Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2015

Příloha č. 2 Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2015

1. Úvod

Ministerstvo financí předkládá vládě České republiky a veřejnosti souhrnnou zprávu o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2015.

Koaliční vládě se podařilo řadou podpůrných opatření dosáhnout obnovení hospodářského růstu, který umožnil zlepšení příjmů veřejných rozpočtů. K tomu zásadním způsobem přispěla realizovaná opatření jak na úrovni Ministerstva financí, tak ve Finanční správě České republiky a Celní správě České republiky směřující zejména k zefektivnění správy daní a cel, včetně omezení daňových úniků. V oblasti daně z přidané hodnoty (dále také „DPH“) se jednalo zejména o rozšíření režimu přenesení daňové povinnosti (reverse charge) na další komodity, přijetí mechanismu rychlé reakce pro případ náhlých a masivních daňových úniků, současně byla na půdě Evropské Unie prosazována mnohem širší aplikace reverse charge. Další opatření směřovalo k posílení transparentnosti při zdaňování transakcí se spojenými osobami, čímž správce daně získá informace, které využije při kontrole nastavení převodních cen atd. V oblasti spotřebních daní byla přijata opatření ke zpřísnění podmínek pro vydání povolení k nakládání s vybranými výrobky a sledování jejich plnění i v průběhu trvání povolení, což vede ke snížení pravděpodobnosti vzniku daňových úniků.

Komplexní přístup Ministerstva financí, Finanční správy České republiky (dále jen „finanční správa“ či „FS“) a Celní správy České republiky (dále jen „celní správa“ či „CS“) přispěl k významnému navýšení daňových příjmů. Spoluprací FS, CS a Policie ČR se v rámci „daňové Kobry“ podařilo efektivně koordinovat a významně zkrátit čas, kdy bylo účinné zasáhnout proti daňovým únikům značného rozsahu a reálně získat státu nemalé finanční prostředky do státního rozpočtu. Významné byly též získané zkušenosti z rozkrývání rozsáhlé a sofistikované trestné činnosti spojené zejména s krádežmi DPH. Úspěšným projektem byla „Pomoc Praze“, která směřovala na plátce DPH s virtuálním sídlem v Praze. Zvýšil se také počet kontrolních akcí směřujících na daňové subjekty, které prostřednictvím spřízněných subjektů převádí zdanitelné příjmy do zemí s nižší mírou zdanění.

Pozitivní dopad mělo i rozšíření povinnosti podávat daňová priznání elektronicky a příprava na zavedení kontrolního hlášení k DPH od 1. 1. 2016. Byly zahájeny přípravné práce k postupným změnám kompetencí v oblasti dozoru nad provozováním hazardních her a loterií, elektronické evidence tržeb (dále také „EET“) a převzetí trestněprávních kompetencí k vytvoření vhodných podmínek pro odhalování trestných činů v daňové oblasti. Na podporu uvedených cílů byly zahájeny projekty na rozšíření kontrolně-dohledových činností v oblasti kontrol evidence tržeb, kontrol provozování hazardních her a na rozšíření kompetencí celní správy v trestním řízení.

Významná byla též implementace zákona o státní službě, která měla dopady na změny interní struktury finanční správy. Pokračovaly práce na zefektivnění vnitřních činností, jejichž hlavními cíli jsou optimalizace organizační struktury, optimalizace rozložení personálních zdrojů a u celní správy navržení nejvhodnější regionální soustavy pracovišť.

2. Výnos daní a cel

Tabulka č. 1: Výnos daní a cel

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

		2011	2012	2013	2014	2015
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	275,2	278,1	308,3	322,7	331,6
	celní správa	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	celkem	275,4	278,2	308,5	322,9	331,8
Daně spotřební a energetické	celní správa	140,6	140,4	137,6	139,3	148,6
v tom: minerální oleje		80,9	78,8	76,6	80,1	82,7
Tabák		45,0	47,0	46,8	44,7	50,9
Líh		6,8	6,5	6,4	6,8	7,1
Pivo		4,5	4,7	4,5	4,6	4,7
Víno		0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Elektrina		1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
zemní plyn		1,3	1,3	1,3	1,1	1,1
pevná paliva		0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	7,7	6,2	5,8	7,2	8,2
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	124,0	133,6	126,5	138,5	154,3
v tom: podávajících daňová tvrzení		109,3	120,5	113,1	123,2	138,1
zvláštní sazba		8,8	7,5	7,7	9,2	9,4
za obce a kraje		5,9	5,6	5,8	6,1	6,7
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	133,4	136,3	141,6	146,8	154,4
v tom: podávajících daňová tvrzení		2,9	3,3	2,7	1,1	2,5
ze závislé činnosti		119,4	119,8	126,1	130,9	136,1
zvláštní sazba		11,1	13,2	12,8	14,8	15,7
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Daň darovací ^{1) 3)}	finanční správa	4,3	3,4	0,1	0,1	-4,4
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	7,4	7,7	8,9	3,7	0,2
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	8,6	9,5	9,8	9,9	10,3
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	-	-	-	5,6	11,0
Daň silniční	finanční správa	5,2	5,2	5,3	5,5	5,8
Odvod za elektřinu ze slun. záření	finanční správa	5,9	6,4	5,8	2,0	1,9
Odvod z loterií	finanční správa	0,0	5,9	8,1	7,9	8,1
Ostatní příjmy, odvody a daně	finanční správa	3,1	3,0	1,9	2,3	3,7
	celní správa	3,2	3,1	3,1	3,0	2,8
	celkem	6,3	6,1	5,0	5,3	6,5
z toho: dělená správa	celní správa	3,1	2,8	3,0	2,9	2,8
CELKEM ²⁾		718,9	739,0	763,1	794,8	836,7
v tom: finanční správa		567,1	589,2	616,4	645,1	676,9
celní správa		151,8	149,9	146,7	149,7	159,8
Meziroční rozdíl inkasa všech daní a cel		16,1	20,1	24,1	31,7	41,9
Meziroční indexy inkasa všech daní a cel (v %)		102,3	102,8	103,3	104,1	105,3

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Uvedené hodnoty jsou proto jen zbytkové hodnoty z předcházejících let.

2) Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mld. Kč.

3) Inkaso darovací daně v roce 2015 obsahuje i zpětné vyplacení daně darovací za bezúplatně nabytí emisních povolenek.

Daň z přidané hodnoty

Příjem veřejných rozpočtů na DPH za rok 2015 činil 331,8 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 2,8 %, tj. absolutně o 9,0 mld. Kč.

Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z toho, že inkaso DPH roku 2015 bude ovlivněno hlavně makroekonomickými indikátory, jako jsou výdaje domácností na spotřebu a výdaje vládních institucí na spotřebu. Výdaje domácností na spotřebu a výdaje vládních institucí na spotřebu rostly v roce 2015 o 3 %, respektive o 4,7 %.

Celkové zvýšení inkasa je rozhodujícím způsobem dáno meziročně vyšším absolutním nárůstem vlastních daňových povinností kompenzovaných zvýšením hodnoty nadměrných odpočtů, což souvisí také se strukturou realizace obchodních transakcí (dovozy, vývozy, atd.).

V roce 2015 nabyla účinnosti dvě legislativní opatření, která svou povahou měla vliv na výši a průběh inkasa DPH. Mezi nejvýznamnější opatření s negativním dopadem na inkaso daně lze zařadit zavedení druhé snížené sazby DPH ve výši 10 %. Na základě předběžných dat ze systému ADIS (Automatizovaný Daňový Informační Systém) činí dopad zavedení 10% sazby DPH na léky, knihy a nenahraditelnou dětskou výživu -3,3 mld. Kč na úrovni veřejných rozpočtů.

Dalším opatřením, které v roce 2015 rovněž ovlivnilo inkaso DPH, bylo rozšíření mechanismu přenesené daňové povinnosti (reverse charge) na další komodity. Hlavním cílem zavádění režimu reverse charge je omezení prostoru pro páčání karuselových podvodů. Podle zjištění finanční správy skutečně došlo k eliminaci těchto podvodů u všech komodit, na které byl tento režim uplatněn. Prokázala se tak jeho vysoká účinnost v boji s karuselovými podvody.

Režim přenesení daňové povinnosti však přináší i jednorázový negativní dopad do inkasa, neboť daň je uhrazena až na konci obchodního řetězce, kdy je zboží nebo služba dodávána plátcem DPH neplátcí, a ne již v jeho průběhu, jako je tomu u klasického režimu. Tento prvotní jednorázový dopad na průběh inkasa je v roce 2015 kvantifikován na -2 mld. Kč. Tato částka však zároveň znamená zlepšení cash flow plátců DPH, což je druhotný pozitivní dopad režimu přenesení daňové povinnosti, tentokrát na straně plátců DPH.

Inkaso DPH pak bylo v roce 2015 ovlivněno ještě i mimořádným vyplácením prověřovaných nadměrných odpočtů za předcházející zdaňovací období. Nadměrné odpočty byly zadrženy z důvodu zvýšené kontrolní činnosti správců daně. V celkovém úhrnu takto bylo v roce 2015 vyplaceno 4,1 mld. Kč, což mělo negativní vliv na inkaso DPH roku 2015.

Spotřební daně

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproductů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1. 1. 2008 zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Novelou zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), byl s účinností od 1. 1. 2011 zaveden odvod za elektřinu ze slunečního záření. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % plyne Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Tabulka č. 2: Výnos daní spotřebních a energetických

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
Daně spotřební a energetické	140,6	140,4	137,6	139,3	148,6
v tom: minerální oleje	80,9	78,8	76,6	80,1	82,7
tabák	45,0	47,0	46,8	44,7	50,9
líh	6,8	6,5	6,4	6,8	7,1
pivo	4,5	4,7	4,5	4,6	4,7
víno	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
elektřina	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
zemní plyn	1,3	1,3	1,3	1,1	1,1
pevná paliva	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4

Celostátní inkaso spotřebních daní v roce 2015 dosáhlo 148,6 mld. Kč. V porovnání s rokem 2014 vzrostlo inkaso spotřebních daní o 9,3 mld. Kč, tj. o 6,7 %.

Nejvyšší podíl na inkasu spotřebních daní v rámci státního rozpočtu v roce 2015 činil výnos daně z minerálních olejů, a to 82,7 mld. Kč. V porovnání s rokem 2014 vzrostlo inkaso daně z minerálních olejů o 2,6 mld. Kč, tj. o 3,3 %.

Na meziročním nárůstu inkasa se podílí celá řada faktorů. Mezi hlavní důvody lze zařadit ekonomické oživení a celosvětový pokles cen ropy. Zmíněné faktory se projeví ve zvýšení tuzemské spotřeby motorové nafty, která na základě dat z Českého statistického úřadu meziročně vzrostla o 4,2 %, rovněž byl v roce 2015 zaznamenán nárůst indexu tržeb pohonných hmot o 8,0 %.

Pozitivní vliv na inkaso daně z minerálních olejů měl také dopad legislativních změn v oblasti minerálních olejů, zejména zavedení nové koncepce registrace distributorů pohonných hmot dle příslušných ustanovení zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách).

Mírně negativně se na výši inkasa daně z minerálních olejů projevilo znovuzavedení možnosti uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů použitých pro zemědělskou prvovýrobu (tzv. „zelená nafta“). Zatímco v roce 2014 mohly subjekty uplatňovat nárok až od 1. 7. 2014 a částka vrácené daně byla v celkové výši 0,97 mld. Kč, v roce 2015 subjekty uplatňovaly nárok za celý rok a částka vrácené daně byla v celkové výši 1,22 mld. Kč.

Inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků dosáhlo v roce 2015 výše 50,9 mld. Kč. V porovnání s rokem 2014 vzrostlo inkaso spotřební daně z tabákových výrobků o 6,2 mld. Kč, tj. o 13,9 %.

Pozitivně se do inkasa tabákových výrobků promítlo především zvýšení sazeb daně od 1. 12. 2014. Toto zvýšení podle odhadů přineslo cca 2,9 mld. Kč. Rozhodující vliv na meziroční nárůst inkasa z tabákových výrobků mělo také nově zavedené legislativní opatření regulující možnosti prodeje a skladování cigaret při změně sazeb spotřební daně. Od 1. 12. 2014 je vždy při změně sazeb tabákových výrobků možné prodávat či skladovat cigarety s tabákovou nálepkou odpovídající sazbě daně předcházející nové daňové sazbě pouze po dobu 3 kalendářních měsíců od data nabytí účinnosti této nové daňové sazby. Toto opatření vyrovnalo dřívější obrovské kolísání měsíčních inkas daně z tabákových výrobků a přiblížilo měsíční inkasa reálné spotřebě tabákových výrobků. Díky tomu lze rychleji

monitorovat a identifikovat jakékoliv zásadní změny trhu a zároveň regulace předzásobení snižuje i skokové vytížení výrobních a skladovacích kapacit producentů tabákových výrobků. Rozpočtový dopad tohoto opatření mezi rokem 2015 a 2014 se skládá ze dvou efektů. Prvním efektem byla spotřeba výrobků pouze se stávající sazbou daně s pozitivním dopadem na inkaso v řádu stamilionů Kč a druhým, z hlediska dopadu zásadnějším efektem, bylo vyrovnání ročního inkasa daně s meziročním pozitivním dopadem v řádu až několika miliard Kč.

V roce 2015 činilo inkaso spotřební daně z lihu 7,1 mld. Kč. V porovnání s rokem 2014 vzrostlo inkaso spotřební daně z lihu o 0,3 mld. Kč, tj. o 4,4 %.

Odvedená spotřební daň z piva činila za sledované období 4,7 mld. Kč. Oproti stejnému období roku 2014 to představuje nárůst o 0,1 mld. Kč (o 2,2 %). Dosažené inkaso současně představuje historicky nejvyšší výnos v této komoditě od zavedení spotřebních daní v roce 1993.

V případě výnosu spotřební daně z vína a meziproductů bylo v roce 2015 inkasováno celkem 0,32 mld. Kč, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2014 představuje mírný nárůst o 25,8 mil. Kč, tj. o 8,8 %. Komodita vína a meziproductů nepatří z pohledu příjmu státního rozpočtu mezi nosné komodity a při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze zaznamenat jen nepatrné výkyvy ve spotřebě dotčených vybraných výrobků.

Za rok 2015 činily celkové příjmy tzv. energetických daní 2,8 mld. Kč, což ve srovnání se shodným obdobím roku 2014 představuje pokles o 0,01 mld. Kč (o 0,2 %). Na nižší meziroční inkaso energetických daní měl rozhodující vliv především reálný meziroční pokles spotřeby elektrické energie a zemního plynu, způsobený příznivými klimatickými podmínkami, rostoucím počtem zateplených budov, snižováním energetické náročnosti v průmyslu a „energeticky odpovědnějším“ chováním spotřebitelů.

Odvod z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „OESZ“)

V roce 2015 dosáhlo inkaso OESZ 1,9 mld. Kč, při meziročním poklesu o 0,1 mld. Kč (5,4 %). Rozhodující příčinou meziročního poklesu inkasa OESZ bylo zkreslení výchozí srovnávací základny, dané měsíčním odvodovým obdobím, v jehož důsledku byla částka odvodu za prosinec 2013 ve výši 215,2 mil. Kč, splatná v lednu 2014, stanovena s použitím sazeb platných před nabytím účinnosti novely § 18 zákona o podporovaných zdrojích energie, provedené s účinností od 1. 1. 2014 zákonem č. 310/2013 Sb., kterou byly sazby odvodu výrazně sníženy. Naproti tomu částka odvodu za prosinec 2014 ve výši 46,6 mil. Kč, splatná v lednu 2015, již byla stanovena podle nových sazeb.

Daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“)

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty.

Celkový výnos DPPO vybraný finančními úřady v České republice činil v roce 2015 147,5 mld. Kč (bez daně z příjmů právnických osob placené obcemi a kraji). Meziročně celkový výnos DPPO oproti roku 2014 vzrostl o 15,1 mld. Kč. Zvýšení inkasa v rozhodující míře ovlivnilo pokračující hospodářské oživení ve většině odvětví české ekonomiky v roce 2014.

Z celkového výnosu DPPO v roce 2015 bylo na dani z příjmů právnických osob z přiznání vybráno 138,1 mld. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku, kdy bylo vybráno 123,2 mld. Kč, nárůst o 15 mld. Kč, tj. o 12,1 %.

Inkaso daně vybírané srážkou v roce 2015 činilo 9,4 mld. Kč, což představuje meziroční zvýšení o 0,2 mld. Kč, tj. o 1,6 %.

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“)

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. DPFO zahrnuje daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti (z přiznání) a daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby.

Celkový výnos DPFO za rok 2015, bez ohledu na rozpočtové určení daní, činil 154,4 mld. Kč.

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti** dosáhl výše 136,1 mld. Kč. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 5,3 mld. Kč, tj. o 4,0 %.

V kalendářním roce 2015 na výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti negativně působily zejména následující faktory:

- úprava daňového zvýhodnění na druhé a další vyživované dítě ve výši 15 804 Kč, resp. 17 004 Kč,
- sleva na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy,
- opětovné uplatnění základní slevy na dani pro pracující důchodce pobírající starobní důchod ve výši 24 840 Kč.

Mezi pozitivní vlivy patří zejména následující faktory:

- stabilita ekonomického prostředí, finanční stabilita, vyšší míra růstové výkonnosti a konkurenceschopnosti středních a velkých společností,
- růst zaměstnanosti, navýšení mezd zaměstnanců a vyplacení výkonnostních a zvláštních odměn především v posledním trimestru roku 2015,
- solidární zvýšení daně,
- další vlivy s minoritními dopady na celkový výnos této daně jako např. zdanění příspěvků zaměstnavatele, zdanění podílu na zisku u zaměstnanců a další.

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob na základě daňového přiznání** v roce 2015 činil 2,5 mld. Kč. Meziročně došlo ke zvýšení příjmu o 1,4 mld. Kč, tj. o 121,5 %.

Mezi pozitivní vlivy patří zejména následující faktory:

- snížení částek při uplatnění výdajů u tzv. paušálů,
- nemožnost čerpání daňového zvýhodnění na vyživované dítě v případě uplatňování tzv. paušálů,
- nemožnost čerpání slevy na dani pro manželku/manžela bez vlastních příjmů v případě uplatňování tzv. paušálů.

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně** dosáhlo v roce 2015 částky 15,7 mld. Kč, tj. o 0,9 mld. Kč více, než tomu bylo v roce 2014.

Daň z nabytí nemovitých věcí

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí spolu s inkasem původní daně z převodu nemovitostí v roce 2015 činilo 11,2 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu inkasa o 1,9 mld. Kč, což bylo ovlivněno hlavně oživením trhu s nemovitostmi.

Daň z nemovitých věcí

Inkaso daně z nemovitých věcí v roce 2014 činilo 10,3 mld. Kč. Meziročně se inkaso zvýšilo o 0,4 mld. Kč, což představuje zvýšení o 4,1 %.

Daň dědická a daň darovací

Tyto dvě daně byly k 1. 1. 2014 inkorporovány do daní z příjmů. Dobíhající inkaso daně darovací bylo v roce 2015 záporné, a to ve výši -4,4 mld. Kč. V souladu se závěrem Nejvyššího správního soudu učiněným v rozsudku sp. zn. 1 Afs 6/2013 a rozhodnutími Odvolacího finančního ředitelství byla v roce 2015 daňovými subjekty vrácena zaplacená daň darovací z bezplatně nabytých emisních povolenek za roky 2011 a 2012 ve výši 4,46 mld. Kč. Dobíhající inkaso daně dědické v roce 2015 činilo 31 mil. Kč.

Silniční daň

Inkaso silniční daně v roce 2015 činilo 5,8 mld. Kč. Meziročně inkaso silniční daně vzrostlo o 0,3 mld. Kč.

Odvod z loterií a jiných podobných her

Celkové inkaso odvodu v roce 2015 činilo 8,1 mld. Kč. Odvod z loterií a jiných podobných her (dále jen „odvod“) se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a rozpočtu obcí. Správu tohoto odvodu vykonávají finanční úřady v režimu zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“ či „DŘ“). Odvod se platí prostřednictvím čtvrtletních záloh, odvod za celé odvodové období (kalendářní rok) se vypořádává v rámci odvodového přiznání po uplynutí odvodového období. V roce 2015 měli provozovatelé povinnost odvést zálohu za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 a zároveň byl v tomto roce vypořádán odvod za zdaňovací období 2014 v rámci odvodového přiznání za rok 2014. Prostým propočtem dle rozpočtového určení daní vychází, že daňové inkaso do státního rozpočtu z odvodů činilo celkem 2,6 mld. Kč a je tvořeno odvodem z loterií a jiných podobných her (§ 41b odst. 1 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o loteriích“) a dále odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 2 až 4 zákona o loteriích) a do rozpočtu obcí bylo zhruba převedeno 5,5 mld. Kč.

Ve srovnání s rokem 2014 došlo k růstu těchto odvodů (růst celostátního inkasa) o zhruba 0,2 mld. Kč.

3. Vybrané indikátory

Tabulka č. 3: Vybrané indikátory činnosti finanční správy

k 31. 12. příslušného roku

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové příjmy vybrané finanční správou jako podíl na HDP ¹⁾	14,89 %	15,23 %	15,72 %	14,98 %	14,98 %
Podíl příjmů vybraných finanční správou na schváleném rozpočtu	101,36 %	97,17 %	99,26 %	102,60 %	103,33 %
Podíl nákladů finanční správy na příjmech vybraných finanční správou	1,42 %	1,42 %	1,39 %	1,30 %	1,38 %
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech finanční správy	1,35 %	1,36 %	1,33 %	1,25 %	1,32 %
Příjmy finanční správy na počet zaměstnanců finanční správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	38,34	39,72	40,66	42,59	43,87
Podíl kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	23,76 %	25,92 %	25,20 %	22,46 %	28,07 %
Kumulovaná výše nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybraných finanční správou v daném roce	21,17 %	23,03 %	24,39 %	17,31 %	16,13 %
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení na celkovém počtu podaných daňových tvrzení ²⁾	4,74 %	5,87 %	6,63 %	19,90 %	43,87 %
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech finanční správy	12,70 %	16,38 %	15,60 %	11,56 %	11,51 %

¹⁾ Upraveno podle aktuální revize HDP.

²⁾ Od roku 2014 se uvádí daňová tvrzení (příznání) podaná datovou zprávou dle § 71 daňového řádu (do té doby se sledovala daňová tvrzení podaná se zaručeným elektronickým podpisem).

Tabulka č. 4: Vybrané indikátory činnosti celní správy

k 31. 12. příslušného roku

		2011	2012	2013	2014	2015
Celkové příjmy vybrané celní správou jako podíl HDP (v %) ¹⁾		4,09 %	3,90 %	3,68 %	3,40 %	3,45 %
Podíl skutečně vybraných spotřebních daní na schváleném rozpočtu (v %)		102,96 %	101,65 %	96,22	96,20 %	105,83 %
Náklady na správu daní a cel jako podíl daňových a celních příjmů vybíraných celní správou (v %)		0,93 %	0,94 %	0,92 %	0,99 %	1,01 %
Podíl nákladů na správu cel na celních příjmech celní správy (v %)		8,32 %	10,40 %	10,99 %	8,92 %	8,44 %
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech celní správy (v %)		0,55 %	0,55 %	0,53 %	0,54 %	0,59 %
Příjmy celní správy na počet zaměstnanců celní správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč		26,10	26,83	26,63	27,00	26,97
Podíl daňových kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol		15,5 %	27,2 %	25,0 %	24,3 %	24,00 %
Kumulovaná výše daňových nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybíraných celní správou v daném roce	z dovozu	3,1 %	3,20 %	3,28 %	9,85 %	2,80 %
	vnitrostátní	2,70 %	3,70 %	4,96 %	4,27 %	4,29 %
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení na celkovém počtu podaných daňových tvrzení ²⁾		2,70 %	2,80 %	4,37 %	50,65 %	67,19 %
Podíl elektronicky podaných celních prohlášení na celkovém počtu podaných celních prohlášení		95,20 %	96,90 %	94,97 %	96,61 %	98,15 %
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech celní správy (v %)		6,27 %	7,85 %	7,87 %	8,28 %	8,40 %

¹⁾ Upraveno podle aktuální revize HDP.

²⁾ Od roku 2014 se uvádí daňová tvrzení (přiznání) podaná datovou zprávou dle § 71 daňového řádu (do té doby se sledovala daňová tvrzení podaná se zaručeným elektronickým podpisem).

4. Daňové subjekty

Tabulka č. 5: Počet účtů podle jednotlivých daní

k 31. 12. příslušného roku

		2011	2012	2013	2014	2015
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	757 549	776 562	798 209	817 902	839 236
Daně spotřební a energetické	celní správa	30 011	32 355	38 376	40 541	43 332
v tom: minerální oleje		18 403	19 301	21 803	22 534	23 469
tabák		2 015	2 364	3 991	4 244	5 026
líh		4 719	5 405	6 789	7 445	8 084
pivo		498	564	687	783	894
víno		3 050	3 303	3 581	3 829	4 036
elektřina		561	592	629	659	679
zemní plyn		548	590	635	768	847
pevná paliva		217	236	261	279	297
Clo	celní správa	13 183	13 644	13 803	13 732	10 361
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	495 148	511 511	533 461	555 300	574 074
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	3 003 586	3 470 491	3 531 704	4 009 617	4 077 297
v tom: podávajících daňová tvrzení		2 386 481	2 846 902	2 888 149	3 351 558	3 404 197
ze závislé činnosti		617 105	623 589	643 555	658 059	673 100
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	482 666	493 094	513 891	535 314	554 640
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	48 848	45 402	44 814	46 685	44 391
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	136 788	132 416	125 795	112 086	86 037
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	664 417	691 070	688 370	603 819	495 140
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	4 554 847	4 558 103	4 695 843	4 700 721	4 714 829
Daň z nabytí nem. věcí	finanční správa	-	-	-	139 954	292 064
Daň silniční	finanční správa	1 064 481	1 058 576	1 075 713	1 098 419	1 110 097
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	finanční správa	4	5	9	9	12
Odvod z loterií	finanční správa	-	1 006	1 261	833	910
Dělená správa	celní správa	1 569 048	1 721 523	2 298 885	2 494 623	2 142 133
CELKEM		12 820 576	13 505 758	14 360 134	15 169 555	14 984 553
v tom: finanční správa		11 208 334	11 738 236	12 009 070	12 620 659	12 788 727
celní správa		1 612 242	1 767 522	2 351 064	2 548 896	2 195 826

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

Subjekt s daňovou povinností má povinnost se zaregistrovat podle místní příslušnosti na finančním či celním úřadě. Zde je zaevidován a má přidělen daňový účet k určité dani. Počet daňových účtů vyjadřuje rozsah činnosti správců daní a cel. Jde především o kvantitativní pohled o počtu nositelů daňových a celních povinností v příslušném časovém období. V pětileté časové řadě došlo v roce 2015 poprvé ke snížení absolutního počtu daňových účtů celkově o 185 002 (1,2 %) oproti stavu předchozího roku. Při podrobnějším pohledu však zjistíme, že počet účtů se u daní nadále mírně zvyšuje, což se projevuje ve finanční správě navýšením o 168 068 účtů. Obdobné je navýšení u celní správy o 2 791 účtů v případě spotřebních daní.

Přesnějším ukazatelem je, na rozdíl od počtu evidovaných daňových subjektů vyjádřených počtem účtů, údaj o počtu daňových subjektů aktivních, to znamená ve sledovaném období aktivních vůči správci daně.

Tabulka č. 6: Daňové subjekty

k 31. 12. příslušného roku

Finanční správa	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové subjekty aktivní	8 919 170	9 029 017	9 197 379	9 163 478	9 212 006

Pro srovnání výkonnosti správy daní v různých zemích se současně používá kvalitativní ukazatel unikátního daňového subjektu, který nebere zřetel na vnitřní organizaci správců daní. To znamená, že nebere zřetel na počet jejich daňových registrací a počet správců daní u kterých je registrován. V roce 2015 byl celkový počet unikátních daňových subjektů v evidenci správců daní 8 292 793, což je oproti předchozímu roku o 28 071 (0,3 %) subjektů méně.

Tabulka č. 7: Daňové subjekty unikátní

k 31. 12. příslušného roku

Finanční správa	2011	2012	2013	2014	2015
Počet daňových subjektů	7 254 936	7 439 512	7 298 934	8 320 864	8 292 793

5. Daňové a celní příjmy

Tabulka č. 8: Daňové a celní příjmy

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

		Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	339 657	331 604	-8 053
	celní správa	249,0	232,5	-16,5
	celkem	339 906	331 836,5	8 069,5
Daně spotřební a energetické	finanční správa	-77	20	97
	celní správa	152 645,4	148 546,7	-4 098,7
	celkem	152 568,4	148 566,7	4 001,7
v tom: minerální oleje		83 510,5	82 749,2	-761,3
tabák		53 908,1	50 863,6	-3 044,5
líh		7 486,4	7 113,3	-373,1
pivo		4 681,7	4 708,9	27,2
víno		317,4	320,4	3,0
elektřina		1 204,1	1 225,3	21,2
zemní plyn		1 131,1	1 149,3	18,2
pevná paliva		405,9	416,7	10,8
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	8 506,9	8 144,8	-362,1
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	136 850	138 140	1 290
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	136 834	138 623	1 790
v tom: podávajících daňová přiznání		1 376	2 498	1 122
ze závislé činnosti		135 458	136 125	667
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	25 176	25 099	-76
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	28	31	3
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	-4 588	-4 434	154
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	308	210	-98
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	10 250	10 313	63
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	10 297	10 982	685
Daň silniční	finanční správa	5 537	5 814	276
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	finanční správa	1 858	1 932	74
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	1 940	1 938	-3
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	6 166	6 162	-4
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	2 851	3 749	898
	celní správa	3 373,3	2 838,2	-535,1
	celkem	6 224,3	6 587,2	362,9
z toho: dělená správa	celní správa	3 338,9	2 799,7	-539,2
CELKEM		837 861,6	829 945,2	-7 916,4
v tom: finanční správa		673 087	670 183	-2 904
celní správa		164 774,6	159 762,2	-5 012,4

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

6. Kontrolní činnost

Správnost plnění daňových povinností, tvrzení daňového subjektu nebo další okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně, ověřuje správce daně svou kontrolní činností. Pokud má poznatky nebo pochybnosti o správnosti a pravdivosti daňového tvrzení nebo jiných dokumentů předložených daňovým subjektem, vyzve jej k odstranění těchto pochybností. V případě neodstranění pochybností nebo zjištění dalších nesrovnalostí je dalším krokem daňová kontrola.

a) Postup k odstranění pochybností (POP)

Tabulka č. 9: Postup k odstranění pochybností

k 31. 12. 2015

		Počet řízení ukončených		Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností v mil. Kč		
				daňové povinnosti	nadměrného odpočtu/ vrácení daně	ztráty
		celkem	s rozdílem			
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	17 672	10 011	7 460	-3 105	-
Daně spotřební a energetické	celní správa	1 102	354	27,4	-0,8	0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	1 362	419	488	0	-8
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	5 028	1 540	14	0	4
CELKEM	finanční správa	24 062	11 970	7 962	-3 105	-4
	celní správa	1 102	354	27,4	-0,8	0
	celkem	25 164	12 324	7 989,4	-3 105,8	-4

V roce 2015 se oproti předchozímu roku snížil o 755 počet ukončených postupů k odstranění pochybností a současně se zvýšil o 488 počet ukončených řízení s rozdílem.

Finanční správa ukončila v roce 2015 v porovnání s rokem 2014 o 1 012 méně postupů k odstranění pochybností (4,0 %). Zatímco došlo k nárůstu počtu ukončených postupů k odstranění pochybností u DPH o 1 150 případů (7,0 %) a obdobně tak došlo ke zvýšení o 122 řízení (9,8 %) u DPPO. Naopak k meziročnímu snížení o 2 284 řízení (31,2 %) došlo u DPFO.

Je nepochybné, že se změnila efektivnost, neboť změna daňových povinností v důsledku postupu k odstranění pochybností dosáhla částky 7 962 mil. Kč, což znamená oproti předchozímu roku zvýšení o 2 864 mil. Kč (56,2 %). Současně došlo ke snížení

nadměrného odpočtu u DPH o 3 105 mil. Kč, což oproti předchozímu roku znamená nárůst o 1 578 mil. Kč (103,3 %). Ztráta vykazovaná na daních z příjmů byla snížena o 4 mil. Kč.

U celní správy se oproti roku 2014 zvýšil počet ukončených řízení o 257 a počet ukončených řízení s rozdílem o 171. Současně došlo ke zvýšení daňové povinnosti o 27,4 mil. Kč, což oproti předchozímu roku znamená nárůst o 16,4 mil. Kč.

b) Daňová kontrola

Tabulka č. 10: Daňová kontrola

k 31. 12. 2015

		Počet kontrol		Změna v důsledku kontroly v mil. Kč	
		ukončeno	ukončeno s rozdílem	daňové povinnosti	snížení ztráty
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	10 130	6 065	13 660,8	-
Daně spotřební a energetické	celní správa	323	181	326,3	-
v tom: minerální oleje		226	115	110,3	-
tabák		3	2	138,2	-
líh		36	25	62,9	-
pivo		28	20	10,9	-
víno		8	4	0,1	-
elektřina		12	8	0,0	-
zemní plyn		9	5	0,6	-
pevná paliva		9	7	3,4	-
Clo (následná kontrola)	celní správa	487	369	75,7	-
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	4 396	2 119	1 761,0	-992,7
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	9 193	3 603	244,5	-265,7
v tom: podávajících daňová tvrzení		5 714	2 592	178,2	-265,7
ze závislé činnosti		3 479	1 011	66,3	-
Daň z příjmů - zvláštní sazba	finanční správa	1 223	112	43,0	-
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitosti	finanční správa	0	0	0,0	-
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	370	368	0,6	-
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	1	0	0,0	-
Daň silniční	finanční správa	2 134	680	11,3	-
Odvod za el. ze slunečního záření	finanční správa	0	0	0	0
CELKEM		28 257	13 497	16 123,2	-1 258,4
v tom: finanční správa		27 447	12 947	15 721,2	-1 258,4
celní správa		810	550	402,0	-

Správce daně provádí daňovou kontrolu u daňového subjektu nebo na místě, které je pro účel kontroly nejvhodnější. Za jednu kontrolu se považuje kontrola jedné daně u jednoho subjektu za zdaňovací období.

V roce 2015 bylo ukončeno 28 257 daňových kontrol, což je sice o 9 724 (25,6 %) méně než v předchozím roce, ale zvýšila se částka doměřené daňové povinnosti o 6 036,4 mil. Kč (62,6 %). Současně došlo ke snížení ztráty o 1 258,4 mil. Kč, což je obdobný výsledek jako v roce 2014.

Finanční správa v roce 2015 razatně zvýšila fiskální efekt z kontrol, a to navýšením doměřené daně o 6 106,8 mil. Kč (63,5 %), a to přesto, že snížila celkový počet kontrol oproti předchozímu roku o 9 676 (26,1 %). Největší podíl má doměřená DPH, která představuje 86,9 % z celkové hodnoty doměřené daně v roce 2015. Oproti roku 2014 došlo ke zvýšení doměrku u DPH o 5 402 mil. Kč, což na této dani představuje nárůst o 65,4 % oproti roku 2014. Na DPPO došlo ke zvýšení doměrku (oproti roku 2014) o 748 mil. Kč. Na DPFO (u poplatníků podávajících přiznání) došlo ke snížení doměřené daně (oproti roku 2014) o téměř 39 mil. Kč. V důsledku kontrol na DPPO a DPFO (u poplatníků podávajících přiznání) došlo k celkovému snížení ztráty o 1 258,4 mil. Kč. V roce 2015 se zvýšila efektivita kontrol, doměrek na jednu kontrolu činil 572 784 Kč, což představuje více jak dvojnásobný nárůst oproti předchozímu roku.

Celní správa oproti roku 2014 uvádí snížení počtu kontrol o 48 (5,6 %), počtu nálezů s rozdílem o 62 (10,2 %) i dopadů na daňovou povinnost o 70,4 mil. Kč (14,9 %).

c) Přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů

Tabulka č. 11: Přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů
k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet kontrolních úkonů s fiskálním efektem (mimo POP)	Změna daně		Změna ztráty	
		počet	částka	počet	částka
Daň z přidané hodnoty	14 817	11 544	2 790	-	-
Daň z příjmů právnických osob	1 805	1 472	1 754	278	-107
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	1 160	1 160	166	-	-
Daň z příjmů fyzických osob daňová přiznání	5 473	3 744	270	241	-1
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	822	822	38	-	-
Daň z nemovitých věcí	8 800	8 800	13	-	-
Daň dědická, darovací, z převodu nemovitosti	447	447	12	-	-
Daň z nabytí nemovitých věcí	3 202	3 202	69	-	-
Daň silniční	1 305	1 305	18	-	-
CELKEM	37 831	32 496	5 130	519	-108

Výkonnost správců daně s pozitivním fiskálním dopadem nezahrnutých do výše uvedených tabulek dokresluje i skupina dalších úkonů realizovaných v rámci činnosti správce daně.

Pozitivním zjištěním je, že v roce 2015 došlo k zásadnímu nárůstu počtu kontrolních úkonů s fiskálním efektem u ostatních kontrolních úkonů vedoucích ke změně daně či ztráty z 13 601 v roce 2014 na 37 831 v roce 2015, což je navýšení o 24 230 úkonů. Finančně to znamená zvýšení daňové povinnosti o 5 130 mil. Kč, oproti předchozímu roku to je nárůst o 2 376 mil. Kč. Ztráta na daních z příjmů byla v důsledku ostatních kontrolních úkonů mimo DPH snížena o 108 mil. Kč, což představuje nárůst oproti roku 2014 o 33 mil. Kč.

d) Ostatní kontrolní činnosti

Tabulka č. 12: Ostatní kontrolní činnosti

k 31. 12. 2015

Druh kontroly	Kontroly		
	celkem	ukončeno s rozdílem	
		počet	%
Celní správa			
Speciální			
v tom: Kontrola zaměstnávání cizinců	931	549	59,0 %
Následná kontrola Intrastatu	872	759	87,0 %
Obecná bezpečnost výrobků a potravin	1 048	92	8,8 %
Kontrola přeprav a prodeje vybraných výrobků	75 764	1 251	1,7 %
Systém elektronického mýtného a časového zpoplatnění	56 262	43 267	76,9 %
Státní odborný dozor v silniční dopravě a ADR	16 347	1 382	8,5 %
Pěstování máku setého a konopí	217	17	7,8 %
Kontrola přeshraničních přeprav odpadů	23	4	17,4 %
Kontrola v oblasti trhu a spotřebitele	4 518	321	7,1 %
CELKEM	155 982	47 642	30,5 %
Finanční správa			
Cenová kontrola	250	117	46,8 %
Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	4 609	2 182	47,3 %
Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi	7 427	642	8,6 %
CELKEM	12 286	2 941	23,9 %

V kontrolní oblasti vykonává finanční a celní správa další kontrolní činnosti uložené zvláštními zákony.

Finanční správa provádí cenovou kontrolu, správu odvodů za porušení rozpočtové kázně a státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi. Kontrolou se v těchto oblastech v roce 2015 zabývalo 602 průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, což je 4,1 % z celkového průměrného přepočteného počtu zaměstnanců.

Celní správa je v oblasti ostatní kontrolní činnosti mnohem různorodější.

Kontrola zaměstnávání cizinců

Celní úřady kontrolují, zda cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu na základě pracovněprávního vztahu a zda ji vykonává v souladu s vydaným povolením k zaměstnání, zaměstnaneckou kartou nebo modrou kartou, a dále, zda zaměstnavatelé plní oznamovací povinnosti týkající se cizinců a občanů EU.

V roce 2015 provedly celní úřady samostatně nebo v součinnosti s jinými orgány státní správy celkem 931 kontrol dodržování povinností stanovených zákonem o zaměstnanosti a zkontrolovaly při nich 1 810 cizinců a 2 574 občanů EU. Z uvedeného celkového počtu kontrol bylo v 549 případech (tj. 59 %) konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Z celkového počtu zkontrolovaných cizinců vyslovily celní úřady u 232 cizinců důvodné podezření z výkonu nelegální práce dle § 5 zákona o zaměstnanosti. U 47 zkontrolovaných cizinců vzniklo navíc podezření z porušení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V 1 408 případech vzniklo podezření z nesplnění oznamovací povinnosti ze strany zaměstnavatele.

V roce 2015 byly provedeny též dvě celostátní kontrolní akce. První, s názvem JABLA, byla zaměřena na oblasti lesnictví, zemědělství a úklidových služeb v rozsáhlých komplexech. Pracovníci celních úřadů během čtyřdenní akce provedli celkem 128 kontrol, z nichž v 77 případech (60 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Druhá celostátní akce s názvem KAXO směřovala do oblastí obchodních domů nabízejících prodej nábytku, vybavení domácností a stavebního materiálu či jiných obchodních center. Během třídní akce bylo provedeno celkem 88 kontrol, z nichž v 51 případech (58 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti.

Tabulka č. 13: Kontrolní činnost – zaměstnávání cizinců

k 31. 12. příslušného roku

Období	2011	2012	2013	2014	2015
Počet provedených kontrol	1 752	1 329	941	980	931
Počet zkontrolovaných cizinců	4 520	2 904	2 354	2 125	1 810
Zjištěná podezření na porušení zákona o zaměstnanosti	1 229	630	464	542	232
Zjištěná podezření na porušení zákona o pobytu cizinců	71	23	24	72	47

Mezi nejpočetnější skupiny cizinců podezřelých z výkonu nelegální práce patřili v roce 2015 státní příslušníci Ukrajiny (144), Vietnamu (55) a Moldávie (17). Největší počet cizinců byl zkontrolován zejména v oblastech stavebnictví (383), služeb stravovacích a ubytovacích (285), zemědělství (172), zpracovatelského průmyslu - ostatní (151), obchod, včetně tržnic (145) a ostatních služeb (128).

Porušování práv k duševnímu vlastnictví

V oblasti ochrany práv duševního vlastnictví má celní správa oprávnění zasahovat proti porušování těchto práv v rámci celního řízení při kontrole zboží pocházejícího z třetích zemí a u zboží na vnitrostátním trhu při kontrolách zaměřených prioritně na tržnice či jiné formy stánkového prodeje, případně další provozovny, v nichž dochází k otevřené nabídce zboží porušujícího práva duševního vlastnictví.

Tabulka č. 14: Výsledky kontrolní činnosti za období 2011–2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zajištěného zboží (v ks)	5 607 802	2 480 342	1 738 645	1 201 910	1 408 711
Škoda způsobená majitelům práv (v mil. Kč)	3 484,7	4 820,1	1 732,8	1 025,9	908,3

Celní správa též v této oblasti působí jako orgán činný v trestním řízení, který těchto kompetencí využívá například při odhalování distribučních kanálů padělků a nedovolených napodobenin a odhalování nelegálních výroben, skladů a provozoven.

Oblast celního řízení

V roce 2015 zajistily celní orgány v celním řízení 775 953 ks zboží, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního vlastnictví v hodnotě 235,6 mil. Kč. V porovnání s rokem 2014 došlo k mírnému nárůstu množství zajištěného zboží, došlo ovšem k poklesu výše škody způsobené majitelům práv duševního vlastnictví.

Největší nárůst v množství zadrženého zboží zaznamenala kategorie Ostatní (např. kytary, dřevěné palety a alkalické tužkové baterie), a to z 22 405 kusů zboží zajištěného v roce 2014 na 418 389 kusů v roce 2015.

Nejvýraznější pokles v množství zadrženého zboží zaznamenaly hračky (z 221 329 kusů v roce 2014 na 66 540 kusů v roce 2015) a oblečení k okamžitému nošení (z 121 437 kusů v roce 2014 na 19 262 kusů v roce 2015).

Tabulka č. 15: Výsledky kontrolní činnosti orgánů Celní správy ČR - celní řízení

Rok	2012	2013	2014	2015
Počet (v tis. ks)	655	1 015	735	776
Škoda způsobená majitelům práv (v mil. Kč)	1 107	723	405	236

Oblast vnitrostátního trhu - činnost útvarů dohledu

V roce 2015 celní orgány v rámci kontrol zaměřených na vymáhání práv duševního vlastnictví zajistily na vnitrostátním trhu celkem 506 765 ks zboží podezřelého z porušování práv k duševnímu vlastnictví, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního

vlastnictví ve výši 565,6 mil. Kč. V porovnání s rokem 2014 tak došlo k více než dvojnásobnému nárůstu množství zajištěného zboží a v souvislosti s tím také k nárůstu výše škody způsobené majitelům práv duševního vlastnictví. Nejčastěji zajišťovaným zbožím byl tradičně textil, obuv, CD a DVD. Vedle toho pokračoval stoupající trend v počtu zajištěného drogistického zboží (šampony, mycí a prací prostředky, aviváže), nově byl zaznamenán výrazný počet zajištěných europalet.

Útvary odhalování organizované trestné činnosti

Útvary Pátrání v roce 2015 zajistily celkem 125 993 kusů zboží podezřelého z porušování práv duševního vlastnictví, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního vlastnictví ve výši 107,1 mil. Kč. V porovnání s rokem 2014 tak došlo ke snížení množství zajištěného zboží a v souvislosti s tím také k poklesu výše škody způsobené majitelům práv duševního vlastnictví. I v roce 2015 české celní orgány odhalily nelegální výroby či skladování padělaného drogistického zboží (pracích prášků, čisticích prostředků), textilního a galanterního zboží, CD, DVD různých titulů.

Internetová kriminalita

Rychle se rozvíjejícím trendem se jeví nabídka zboží porušující práva duševního vlastnictví prostřednictvím sociálních sítí, a to zejména prostřednictvím sítě Facebook. Tento prodej probíhá v uzavřených skupinách, kdy vstoupit do této skupiny a monitorovat nabídky lze pouze se souhlasem správce skupiny. Odhalit identitu uživatelů, členů těchto skupin, je věcí velmi složitou a lze jí dosáhnout pouze použitím sofistikovaných metod. Nejčastější obchodovatelnou komoditou v těchto skupinách jsou oděvy a jiné módní doplňky. V roce 2015 bylo zdokumentováno a předáno k dalšímu řešení místně příslušným celním úřadům 90 případů, včetně zajištění důkazních prostředků.

Cenová kontrola

V roce 2015 bylo ukončeno celkem 250 cenových kontrol a ve správním řízení bylo vydáno 117 rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 153,6 mil. Kč. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno v 47 % provedených kontrolních akcí, je tedy zřejmé, že počet kontrol i úspěšnost při odhalování porušení v rámci cenových kontrol je zhruba na stejné úrovni, neboť i v loňském roce byl podíl kontrol se zjištěním nad 40 %. Za období roku 2015 bylo vyřízeno 55 podnětů, z toho 21 bylo oprávněných.

V oblasti věcně usměrňovaných cen byly kontroly zaměřeny zejména na ceny vody pitné, vody předané a odvedené kanalizací, ceny veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny služeb krematorií, ceny za pronájem obřadních místností, ceny hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním hřbového místa. Dále byly prováděny cenové kontroly zdravotních výkonů nehrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2015 vykonávalo na 15 finančních úřadech 486 zaměstnanců, což je od roku 2013 pokles o 6,2 %. V roce 2015

bylo v porovnání s rokem předchozím provedeno méně kontrol. S tímto trendem však souvisí i podstatný nárůst provedených daňových řízení bez kontroly.

Tabulka č. 16: Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

k 31. 12. příslušeného roku

		2011	2012	2013	2014	2015
Celkem kontrol a místních šetření		9 503	9 686	7 968	7 350	5 184
Celkem daňových řízení bez kontroly		0	0	0	214	711
Zkontrolováno	počet dotovaných akcí a projektů	26 294	18 879	13 947	12 514	8 892
	částka v mil. Kč	55 179,6	41 629,0	33 770,0	76 310,0	68 787,3
Sankce	odvody v mil. Kč	5 027,4	5 135,0	3 745,0	6 102,4	2 456,4
	penále v mil. Kč	2 741,5	2 145,0	2 951,0	5 189,5	3 008,3

Z celkového počtu prověřených dotačních projektů bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně u 3 376 projektů v celkovém objemu 3 161,5 mil. Kč. Za pozitivní výsledek lze považovat zvyšující se podíl kontrol a místních šetření s nálezem (42 %) na celkovém počtu provedených kontrol. Z hlediska financování bylo z celkového počtu prověřených dotačních projektů celkem 4 077 projektů spolufinancovaných z prostředků EU, což činí nárůst podílu těchto projektů na celkovém počtu prověřených projektů na 45,9 %.

V roce 2015 bylo celkem vyměřeno 2 456,4 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně, předepsáno 3 008,3 mil. Kč na penále za prodlení s odvodem, žádáno o povolení posečkání v 614 případech v celkové částce 6 516,2 mil. Kč, žádáno o rozložení úhrad do splátek v 80 případech v celkové částce 182,4 mil. Kč.

Při výkonu správy odvodů byl kladen důraz na odstranění duplicitních kontrol s jinými kontrolními orgány a využívání vyměření odvodů za porušení rozpočtové kázně bez kontroly. Počty takto vyřizovaných případů postupně stoupají a jsou závislé na kvalitě podkladů předávaných poskytovatelem dotace. Zároveň finanční úřady přistoupily k aplikování zásady proporcionality v rámci rozhodování o uložení odvodů za porušení rozpočtové kázně. Tato zásada vycházející především z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu se naplno projevila v roce 2015, kdy byly ukládány odvody v proporcionalní výši a došlo tak k výraznému poklesu uloženého objemu prostředků k odvodu. Penále přesahující v roce 2015 souhrnnou výši odvodů je dáno platebními výměry na penále a jejich dopočty, vydávanými k platebním výměrům na odvod uloženým v letech předchozích.

Dozor nad sázkovými hrami a loteriami

V roce 2015 provedli pracovníci SFÚ celkem 7 427 kontrol zaměřených na dodržování zákona o loteriích a podmínek vyplývajících z povolení k provozování loterií a jiných podobných her vydávaných MF. Ve správních řízeních bylo řešeno 642 porušení zákona o loteriích, a byly uloženy pokuty v úhrnné výši 33,3 mil. Kč, což oproti roku 2014 činí pokles o cca 700 tis. Kč.

Kontrolami byla nejčastěji zjištěna, jako v minulém období, následující porušení: provozování loterie a jiné podobné hry bez povolení, nepřítomnost osoby odpovědné za

jednání se státním dozorem, nenahlášení odpovědné osoby, nezajištění dozoru osoby odpovědné za zákaz vstupu osob mladších 18 let a nedostatky vyplývající z monitoringu živých her v kasinech.

Problematika odhalování nelegálně provozovaných technických zařízení byla v roce 2015 prioritou v kontrolní činnosti, neboť oproti roku 2014 byl zaznamenán opětovný nárůst této nezákonné činnosti. Z tohoto důvodu se kontroly zaměřily na odhalování nelegálního provozování technických zařízení, a to hlavně tzv. kvízomatů, ale i klasických výherních hracích přístrojů. V rámci velkého množství kontrolních akcí na celém území ČR bylo zjištěno provozování cca 1 700 ks nepovolených technických zařízení ve více než 500 provozovnách. Nejrozsáhlejší kontroly nelegálního provozování byly provedeny na území Prahy, Brna, Českých Budějovic a ve Zlínském kraji. Provozovatelům nepovolených technických zařízení byly uděleny pokuty v úhrnné výši přesahující 31 mil. Kč. Bylo zjištěno provozování výherních hracích přístrojů v rámci soukromých klubů a spolků, které se snaží tímto způsobem obcházet zákon o loteriích a prezentovat tuto činnost jako zájmovou aktivitu pro své členy.

e) Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

Jednou z priorit finanční a celní správy bylo zvýšení důrazu na kontrolní činnost, což se projevilo konkrétními akcemi daňové Kobry a významným nárůstem kontrolní činnosti se zaměřením na karuselové podvody. Důsledkem bylo mimo jiné i zvýšení počtu podnětů, které byly předané finanční správou orgánům činným v trestním řízení meziročně o 223 (15,1 %) případů a ve finančním vyjádření o 3 569 mil. Kč (23,9 %). Toto je největší meziroční nárůst ve sledovaném pětiletém období. Oznamovaná částka u podnětů předaných orgánům činným v trestním řízení se oproti roku 2011 zvýšila o 4 151 mil. Kč, což je nárůst o 64,3 %, ale v počtu případů jde o nárůst pouze o 14,1 %.

Tabulka č. 17: Podněty předané finanční správou orgánům činným v trestním řízení

k 31. 12. příslušného roku

Ve věci	Počet předaných případů					Částka v mil. Kč				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Trestného činu zkrácení daně	1 325	1 555	1 164	1 294	1 512	6 452	9 367	4 886	7 034	10 603
Jiného trestného činu	107	156	130	182	187	351	80	94	100	103
CELKEM	1 432	1 711	1 294	1 476	1 699	6 803	9 447	4 980	7 134	10 706

Pověřenými celními orgány bylo v roce 2015 založeno celkem 820 trestních spisů, což je snížení o 5,42 % oproti předchozímu roku, v rámci kterých bylo prověřováno celkem 851 podezření ze spáchání trestného činu. Do vyšetřování orgánům Policie České republiky bylo podle ustanovení § 162 odst. 1 trestního řádu předáno celkem 260 trestních spisů. Státnímu zástupci bylo v rámci zkráceného řízení podle § 179c trestního řádu předáno celkem 42 trestních spisů. Odloženo nebo odevzdáno bylo podle § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu 439 trestních spisů a z důvodu věcné nepříslušnosti byly orgánům Policie České republiky předány 2 trestní spisy.

Tabulka č. 18: Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení

k 31. 12. příslušného roku

	2011	2012	2013	2014	2015
Založeno trestních spisů	657	535	789	867	820
Podezření ze spáchání trestného činu	765	611	841	900	851
z toho: trestného činu krácení daně	52	56	88	101	138
částka (v mil. Kč)	191	220	1 913	1 124	673
Předáno do vyšetřování	349	244	284	299	260
Realizováno ve zkráceném řízení	84	82	73	84	42
Odevzdáno a odloženo	205	179	294	447	439

7. Daňové a celní nedoplatky

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazena a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně.

Jedním z velmi sledovaných ukazatelů je tendence ve vývoji daňových a celních nedoplatků. Z praktického hlediska se používá kumulovaná výše daňových nedoplatků, která odráží celkový stav nedoplatků za všechna předchozí období. Za velmi pozitivní můžeme považovat fakt, že kumulovaná výše nedoplatků evidovaných finančními a celními úřady k 31. 12. 2015 dosáhla 121 980 mil. Kč, což je o 1,2 % méně než v předchozím roce, ale je to o 29,3 % méně oproti roku 2013. Finanční správa dosáhla meziročního snížení nedoplatků o 2 747 mil. Kč (2,5 %). Nedoplatky u celní správy byly v roce 2015 nepatrně vyšší o 1 243 mil. Kč (9,7 %) oproti předchozímu roku. Z pětileté časové řady je jednoznačné, že v posledních dvou letech se podařilo pozitivně obrátit trend ve výši celkových nedoplatků, a v posledních dvou letech jsou nedoplatky nižší než byly ve výchozím roce 2011.

Struktura kumulované výše nedoplatků zůstává stejná. Nejvyšší podíl na výši nedoplatků má DPH, která se podílí na celkové výši nedoplatků částkou 76 752 mil. Kč (62,9 %). Meziroční přírůstek nedoplatků u této daně byl 1 567 mil. Kč a představoval pokles o 2,1 %. V průběhu pěti let se celková výše nedoplatků na DPH zvýšila o 9,4 %, a to i přesto, že v posledních dvou letech došlo k pozitivnímu obrátu.

Na celkových nedoplatcích se DPPO podílí částkou 13 344 mil. Kč (11,0 %). Meziroční snížení nedoplatků je 1 010 mil. Kč (7,0 %). Opětovně se zde v posledních dvou letech projevuje pozitivní změna v trendu snižování nedoplatků.

Kumulovaná výše nedoplatků na DPFO v roce 2015 dosáhla částky 10 663 mil. Kč, což znamená podíl na celkových nedoplatcích 8,7 %. Oproti předchozímu roku se nedoplatky snížily o 1 877 mil. Kč (15,0 %). Také u této daně je zřejmé razantní snížení nedoplatků v pětiletém období o 41,6 %.

Tabulka č. 19: Daňové a celní nedoplatky

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2011	2012	2013	2014	2015
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	68 725	82 505	96 527	73 951	75 566
	celní správa	1 402	1 308	1 271	1 234	1 186
	celkem	70 127	83 813	97 798	75 185	76 752
Daně spotřební a energetické	finanční správa	935	968	904	565	468
	celní správa	6 458	7 927	10 151	8 150	8 595
	celkem	7 393	8 895	11 055	8 714	9 063
Clo	celní správa	573	519	502	439	421
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	19 109	21 872	21 155	14 354	13 344
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	18 258	17 547	15 977	12 540	10 663
v tom: podávajících daňová tvrzení		14 284	13 737	12 298	9 745	8 234
ze závislé činnosti		3 974	3 811	3 679	2 795	2 429
Daň z příjmů - zvláštní sazba	finanční správa	358	382	438	336	319
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	10	10	9	10	8
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	159	148	136	116	60
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	3 209	2 962	2 844	2 204	1 818
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	954	955	1 030	913	857
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa				148	253
Daň silniční	finanční správa	1 521	1 614	1 692	1 488	1 324
Odvod za elektřiny ze slun. záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	0	12	32	28	26
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	0	136	229	87	93
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	3 767	4 649	7 064	3 859	3 058
	celní správa	907	2 264	2 723	3 057	3 921
	celkem	4 674	6 913	9 787	6 916	
z toho: dělená správa	celní správa	518	1 824	2 339	2 668	3 543
Staré daně	finanční správa	1 819	979	903	6	0
CELKEM		128 162	146 756	163 587	123 485	121 981
v tom: finanční správa		118 824	134 739	148 940	110 604	107 858
celní správa		9 340	12 018	14 647	12 880	14 123

1) Od 1. ledna 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. ledna 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Standardně třetí skupinou s nejvýraznějšími nedoplatky jsou daně spotřební s 9 063 mil. Kč, které se na celkové výši nedoplatků podílí 7,4 %. U těchto daní došlo k mírnému nárůstu nedoplatků ve výši 349 mil. Kč (4,0 %). Struktura a trendy výše nedoplatků podle jednotlivých daní jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 20: Daňové a celní nedoplatky - spotřební a energetické daně

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2011	2012	2013	2014	2015
Daně spotřební a energetické	finanční správa	935	968	904	565	468
	celní správa	6 458	7 927	10 151	8 150	8 594,5
	celkem	7 393	8 895	11 055	8 714	9 062,5
v tom: minerální oleje		5 094	5 361	7 571	7 031	6 580,2
tabák		220	1 505	1 652	337	556,3
líh		1 132	1 048	868	754	1 433,1
pivo		2	4	51	17	15,2
víno		4	3	2	2	1,6
elektřina		3	3	4	4	0,4
zemní plyn		1	1	1	1	0,5
pevná paliva		2	2	2	5	7,2

Po výrazném snížení nedoplatků u ostatních daní a poplatků v roce 2014 o 2 871 mil. Kč, jejich výše již zůstává stabilizována na částce 6 979 mil. Kč. Na této částce se podílí dělená správa částkou 3 543 mil. Kč. U dělené správy pokračuje trend mírného růstu nedoplatků. Na nárůst výše nedoplatků v dělené správě mají největší podíl nedoplatky z pokut ve správním a blokovém řízení. Dalším důvodem je stále častější ukládání pokut mladistvým, nezaměstnaným a bezdomovcům. Tyto pokuty jsou prakticky nevymahatelné.

U daňových nedoplatků vztahující se k daním staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 se již neevidují žádné nedoplatky.

Tabulka č. 21: Daňové a celní nedoplatky - počet subjektů s nedoplatky

k 31. 12. příslušného roku

		2011	2012	2013	2014	2015
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	105 461	107 751	109 235	106 451	103 959
	celní správa	828	796	841	805	156
	celkem	106 289	108 547	110 076	107 256	104 115
Daně spotřební a energetické	finanční správa	79	77	67	52	42
	celní správa	151	132	1 639	1 648	1 700
	celkem	230	209	1 706	1 700	1 742
Clo	celní správa	880	1 002	940	1 139	658
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	37 089	47 890	52 585	54 154	58 864
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	134 815	137 247	128 356	122 868	111 905
v tom: podávajících daňová tvrzení		93 470	94 430	88 868	86 327	78 847
ze závislé činnosti		41 345	42 817	39 488	36 541	33 058
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	17 389	17 600	19 571	16 689	17 143
Daň dědická	finanční správa	2 520	2 051	1 578	1 236	1 045
Daň darovací	finanční správa	3 125	3 045	2 685	2 353	1 751
Daň z převodu nemovitostí	finanční správa	56 339	54 667	54 327	44 613	35 158
Daň z nemovitých věcí	finanční správa				143 445	160 144
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	131 036	125 319	143 873	5 653	11 495
Daň silniční	finanční správa	51 309	50 434	48 983	45 853	41 381
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	0	73	78	53	43
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	0	54	36	28	19
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	102 788	85 586	58 715	58 852	65 355
	celní správa	134 908	135 161	162 011	383 032	393 702
	celkem	237 696	220 747	220 726	441 884	459 057
z toho: dělená správa	celní správa	134 633	134 772	158 572	380 183	393 160
Staré daně	finanční správa	460	321	90	23	0
CELKEM		779 177	769 206	785 610	988 947	1 004 520
v tom: finanční správa		642 410	632 115	620 179	602 323	608 304
celní správa		136 767	137 091	165 431	386 624	396 216

V roce 2015 trval trend mírného zvyšování počtu subjektů, které měly daňové a celní nedoplatky. Celkem se jednalo o 1 004 520 subjektů, což znamená nárůst o 15 573 (1,6 %) oproti předchozímu roku. Projevuje se tendence snižování počtu dlužníků u DPH, DPFO a spotřebních daní. Nárůst zaznamenáváme u DPPO (8,7 %) a u ostatních daní a poplatků (3,9 %), kde jde převážně o nedoplatky z pokut ve správním a blokovém řízení.

Tabulka č. 22: Daňové a celní nedoplatky - počet subjektů s nedoplatky

k 31. 12. příslušného roku

	2011	2012	2013	2014	2015
Daně spotřební	151	132	1 639	1 648	1 700
v tom: minerální oleje	34	35	273	274	277
tabák	22	28	564	601	699
líh	24	24	646	606	576
pivo	2	3	26	33	34
víno	7	7	56	49	46
elektřina	10	7	33	35	28
zemní plyn	3	0	23	25	19
pevná paliva	49	28	18	25	21

8. Zajištění a vymáhání nedoplatků

V rámci správy daní patří mezi nejčastěji využívané zajišťovací prostředky zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem, na jehož základě daňový subjekt složí jistotu na depozitní účet správce daně a dále zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva na základě rozhodnutí správce daně.

Tabulka č. 23: Zajištění daní a zástavní právo

k 31. 12. příslušného roku

Finanční správa		2011	2012	2013	2014	2015
Zajištění	počet rozhodnutí	109	269	467	867	1 605
	částka v mil. Kč	1 877,0	2 847,5	6 188,3	3 827,5	3 633,4
Zástavní právo	počet rozhodnutí	11 676	15 421	13 787	9 132	10 929
	částka v mil. Kč	7 679,0	9 684,5	9 327,3	14 595,2	22 605,6

Poznámka: Od roku 2015 pro vykazování údajů k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 71 ZSDP, § 167 až 169 DR a § 103 zákona o DPH použita nová metodika.

Zajištění daňových pohledávek zástavním právem se ukazuje jako vysoce efektivní nástroj k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplatků. Zástavní právo bylo v roce 2015 využito v 10 929 případech. V pětileté časové řadě je patrný dynamický vývoj používání zástavního práva z hlediska počtu vydaných rozhodnutí. Současně je zřejmý trend používání tohoto nástroje na vyšší dlužné částky.

Tabulka č. 24: Zajištění celního dluhu (bez biopaliv)

kumulativně k 31. 12. příslušného roku

Celní správa		2011	2012	2013	2014	2015
Zajištění celního dluhu	počet rozhodnutí	758 449	793 803	548 586	627 469	641 392
	částka v mil. Kč	73 240,0	74 816,4	9 484,0	11 432,0	13 206,5

K zajištění celního dluhu na úhradu cla, daně a poplatků vybíraných při dovozu celními orgány se využívá poskytnutí jistoty. Jistotu lze poskytnout složením hotovosti na účet celního úřadu, ručením či zřízením zástavního práva. Ještě před vznikem daňové povinnosti se využívá k zajištění celního dluhu vložení příslušné částky na účet celního úřadu, souborné jistoty (ručitel) či jednotlivé jistoty (záruční doklad, záruční listina).

Obdobně je postupováno k zajištění spotřebních a ekologických daní. V režimu podmíněného osvobození od daně je daňová povinnost předem zajištěna složením hotovosti nebo převodem finančních prostředků na účet celního úřadu, bankovní zárukou, případně ručením.

Tabulka č. 25: Zajištění spotřebních a energetických daní kumulativně
k 31. 12. příslušného roku

Celní správa		2011	2012	2013	2014	2015
Zajištění spotřebních a energetických daní	počet rozhodnutí	108 596	122 152	134 544	157 189	176 875
	částka v mil. Kč	152 578,3	169 187,4	186 347,2	165 078,7	259 705,9

Vymáhání daňových a celních nedoplatků

Počet případů vymáhaných a vymožených nedoplatků i výše jejich částky má trvale rostoucí trend. Současně je třeba zohlednit i skutečnost, že správci daně využívají před vlastním provedením vymáhacích úkonů preventivních neinvazních opatření, aby dlužník svůj dluh uhradil dobrovolně bez provedení daňové exekuce. Tohoto nástroje se využívá zejména u menších dlužných částek. Efektem tohoto přístupu je, že většina dlužníků dluh uhradí. Finanční správa uvádí, že v důsledku tohoto přístupu bylo v roce 2015 uhrazeno 7,5 mld. Kč (63 %) dlužné částky. Po zahájení vymáhacích úkonů bylo uhrazeno pouze 0,9 mld. Kč (7,6 %) dlužné částky.

Tabulka č. 26: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

k 31. 12. příslušného roku

			2011	2012	2013	2014	2015
Nedoplatky vymáhané	počet případů	finanční správa	3 475 900	3 244 637	3 420 171	3 499 888	3 843 341
		celní správa	48 081	44 327	72 050	121 616	330 330
	částka v mil. Kč	finanční správa	83 366,6	98 733,8	111 389,9	92 221	91 397,9
		celní správa	301,9	978,5	1 617,7	4 753,1	5 849,3
Nedoplatky vymožené	počet případů	finanční správa	214 479	562 662	525 999	649 730	753 804
		celní správa	29 219	23 339	32 496	54 752	47 622
	částka v mil. Kč	finanční správa	5 754,2	7 941,4	7 524,7	11 186	11 864,9
		celní správa	157,2	303,9	395,2	400,6	787,1

Poznámka: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené od roku 2015 neobsahují údaje o částkách a počtech případů zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 167 až 169 DŘ a § 103 zákona o DPH a zajišťovacích a uhrazovacích exekucí.

9. Daňové a celní úlevy

Správce daně má možnost v souladu s kritérii danými daňovým řádem na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední podle podmínek uvedených v daňovém řádu, poskytnout daňovému subjektu úlevu, která má charakter posečkání daně a povolení splátek, prominutí příslušenství daně nebo prominutí daně.

Posečkání daně a povolení splátek

Důvodem pro poskytnutí úlevy může například být situace daňového subjektu, kdy bezprostřední úhrada nedoplatku by pro něj znamenala vážnou újmu, byla by ohrožena jeho výživa nebo výživa osob na něj odkázaných, neprodlená úhrada dluhu by vedla k zániku jeho podnikání či výnos z ukončení podnikání by byl nižší než jím vytvořená daň v příštím období atd.

Povolení posečkání je podmíněno přísnými podmínkami pro splácení daňového dluhu, které správci daně důsledně kontrolují. V případě, že daňový subjekt řádně a včas neplní ujednané podmínky, správce daně či cla rozhodnutí o úlevě zruší a následuje vymáhání dluhu. Celková výše povoleného posečkání a splátek v roce 2015 byla 21 888,5 mil. Kč, což je snížení oproti roku 2014 o 5 582,5 mil. Kč (20,3 %). Nejvyšší podíl na celkové výši posečkání a splátek mají ostatní daně a poplatky a absolutně činí 15 060,8 mil. Kč (68,8 %).

Z celkové výše povoleného posečkání a splátek 21 888,5 mil. Kč bylo v roce 2015 již uhrazeno 13 515,5 mil. Kč.

Tabulka č. 27: Daňové úlevy – posečkaná daň

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

		Výše povoleného posečkání/splátek	Výše neuhrazeného posečkání/splátek
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	4 022,1	1 718,0
	celní správa	0,4	0,3
	celkem	4 022,4	1 718,3
Daně spotřební a energetické	finanční správa	42,1	0
	celní správa	35,0	12,0
	celkem	77,1	12,0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	1 308,2	699,3
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	927,1	554,7
v tom: podávajících daňová tvrzení		812,0	508,0
ze závislé činnosti		115,1	46,7
Daň z příjmů – zvláštní sazba	finanční správa	7,6	5,8
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	2,4	0,3
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	38,7	3,5
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	159,5	37,1
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	12,9	5,2
Daň z nabytí nemovitostí	finanční správa	56,1	17,1
Daň silniční	finanční správa	98,7	37,3
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	0,0	0,0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	117,0	8,0
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0,0	0,0
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	14 961,8	5 260,7
	celní správa	98,8	13,7
	celkem	15 060,8	5 274,4
z toho: dělená správa		94,0	9,0
CELKEM		21 888,5	8 373
v tom: finanční správa		21 754,3	8 347
celní správa		134,2	26,0

1) Od 1. ledna 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. ledna 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

Prominutí příslušenství daně a prominutí daně

K prominutí daně může dojít jen zcela výjimečně pro dotčenou skupinu daňových subjektů v případech nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů a v případech mimořádných, zejména živelných událostí (záplavy).

V případě příslušenství daně se jedná o úroky, penále, pokuty a náklady řízení. S účinností od 1. 1. 2015 byla přijata právní úprava daňového řádu týkající se individuálního promíjení příslušenství daně.

V roce 2015 došlo oproti roku 2014 u prominutí příslušenství daně ke snížení částky o 58,4 % na hodnotu 2 067 mil. Kč, z toho penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně

činilo 2 053 mil. Kč (99,3 %). V případě prominutí daně rovněž došlo ke snížení částky o 60,9 % na hodnotu 2 272 mil. Kč, na které se odvody za porušení rozpočtové kázně podílely částkou 2 244 mil. Kč (98,7 %).

Tabulka č. 28: Poskytnuté úlevy – posečkání a prominutí

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
Posečkání/splátky	41 969	42 065	33 644	28 525	23 155
v tom: finanční správa	36 226	34 953	32 643	27 502	21 861
celní správa	5 839	7 232	1 001	1 023	1 294
Prominuté příslušenství	2 458	1 527	1 889	4 971	2 067
v tom: finanční správa	2 457	1 527	1 889	4 971	2 067
celní správa	1	0	0	0	0
Prominuté daně	2 302	3 173	1 992	5 815	2 272
v tom: finanční správa	2 302	3 173	1 992	5 815	2 272
celní správa	0	0	0	0	0

10. Opravné prostředky

Daňový subjekt má možnost využít proti rozhodnutí správce daně řádného opravného prostředku (odvolání, rozklad), případně mimořádného opravného prostředku (návrh na obnovu řízení). Správce daně může využít dozorčího prostředku, kterým je nařízení obnovy řízení a nařízení přezkoumání rozhodnutí, jestliže po předběžném posouzení dospěje k názoru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem.

Tabulka č. 29: Opravné prostředky podle druhu příjmu - finanční správa

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení			
	počet řízení	vyhověno	zamítnuto	zastaveno
Daň z přidané hodnoty	3 644	862	1 439	515
Daň z příjmů právnických osob	445	158	171	63
Daň z příjmů fyzických osob daňová tvrzení	572	260	277	79
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	107	74	31	13
Daň z příjmů zvláštní sazba	39	20	5	7
Daň z nemovitých věcí	445	384	18	28
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí	250	64	59	22
Daň z nabytí nemovitých věcí	147	53	19	19
Daň silniční	57	24	39	8
Loterie a jiné podobné hry	7	0	3	5
Odvod za elektřinu ze slun. záření	0	0	0	0
CELKEM	5 713	1 899	2 061	759

První sloupec tabulky obsahuje údaje o počtu všech odvolání podaných ve sledovaném období. Další sloupce pak rozlišují způsoby vyřízení odvolání a zahrnují všechna odvolání vyřízená ve sledovaném roce bez ohledu na rok, kdy bylo odvolání podáno. V roce 2015 bylo podáno 5 713 opravných prostředků, což znamená meziroční nárůst o 599 (11,7 %). Počet ukončených opravných řízení se zvýšil na 4 719, což je nárůst o 279 (6,2 %).

Tabulka č. 30: Opravné prostředky podle oblasti a výsledku řízení – celní správa

k 31. 12. 2015

Oblast	Zamítnuto/ nedůvodné	Změněno	Zrušeno/ důvodné	Zastaveno	CELKEM
Clo	665	285	89	9	1 048
Spotřební daně	521	215	87	4	827
Správní trestání	281	30	111	2	424
Placení	215	28	30	10	283
Ekodaně	10	2	24	0	36
Ostatní	90	28	23	0	141
CELKEM	1 782	588	364	25	2 759

Do oblasti „Clo“ jsou zařazeny všechny případy spojené s celním řízením s výjimkou správního trestání a problematiky placení (výběr a vymáhání). Stejně tak tomu je i v oblastech spotřebních a ekologických daní. Oblast „Ostatní“ zahrnuje další případy, které nelze zařadit do žádné jiné výše uvedené oblasti (např. duševní vlastnictví).

V průběhu roku 2015 vyřídila celní správa celkem 2 759 opravných a dozorčích prostředků (odvolání, přezkumy a obnovy řízení). Oproti roku 2014 došlo v této oblasti k nárůstu o 600 případů.

11. Mezinárodní spolupráce

a) Finanční správa

Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Výměna informací je uskutečňována především na základě zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMSSD“). Tímto zákonem byla do českého právního řádu implementována směrnice Rady 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS. Mezinárodně právním základem pro spolupráci v oblasti daní jsou smlouvy o zamezení dvojímu zdanění (čl. 26 Modelové smlouvy OECD – Výměna informací) nebo dohody o výměně informací v daňových záležitostech (TIEA) a především mnohostranná Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech platná pro ČR od února 2014 (informace je možno požádat poprvé za zdaňovací období 2015).

Pokud jde o výměnu informací na žádost a spontánní výměnu, Česká republika obdržela v roce 2015 ze zahraničí 226 žádostí o informace a spontánních výměn informací. Do zahraničí bylo zasláno 198 žádostí o informace. Ke státům, s nimiž probíhá mezinárodní

výměna informací nejčastěji, patří především všechny sousední státy - Slovensko, Německo, Polsko a Rakousko a dále např. Francie.

V případě dohod o výměně informací v daňových záležitostech - TIEA – uzavíraných s jurisdikcemi s preferenčním daňovým režimem, byla zatím největší frekvence výměn s Britskými Panenskými ostrovy.

V roce 2015 byly v rámci celorepublikové kontrolní akce finanční správy u vybraných českých daňových subjektů provedeny desítky šetření, zaměřených na vazby a transakce se subjekty v jurisdikcích s preferenčním daňovým režimem, kdy došlo k dodatečnému stanovení daňové povinnosti ve výši 50 mil. Kč; řada případů bude ukončena v roce 2016.

V poslední době se důležitým nástrojem daňové spolupráce stává také automatická výměna informací, a to i informací získaných od třetích subjektů. Novelou směrnice 2011/16/EU (směrnice Rady 2014/107/EU) reagují členské státy EU na celosvětové zavádění automatické výměny informací o finančních účtech podle globálního standardu (CRS) iniciované americkým zákonem Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA). Na základě výše uvedené mnohostranné Úmluvy a k ní sjednané Mnohostranné dohody příslušných orgánů bude rozšířena automatická výměna informací o finančních účtech globálně a ČR je do ní zapojena již v první vlně, takže k výměně informací za rok 2016 by mělo dojít v roce 2017, tzn. shodně s první výměnou podle směrnice 2014/107/EU.

V souvislosti se směrnicí 2011/16/EU je nutno také zmínit její další významnou novelu provedenou směrnicí Rady 2015/2376/EU. Jedná se o reakci na problémy způsobené přeshraničním vyhýbáním se daňové povinnosti, agresivním daňovým plánováním a škodlivou daňovou soutěží. Oblast působnosti automatické výměny informací se touto novelou dále rozšiřuje, a to o předběžná daňová rozhodnutí s přeshraničním prvkem a předběžná posouzení převodních cen. Transpozice směrnice bude realizována novelou ZMSSD, a to s účinností od 1.1.2017.

Dohoda mezi ČR a USA, tzv. Dohoda FATCA, která první zavedla výměnu informací získaných finančními správami od finančních institucí byla podepsána v roce 2014. K jejímu provádění byl přijat zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní. V rámci dohody FATCA si vyměnily česká a americká daňová správa v září 2015 první informace získané od svých finančních institucí o příjmech daňových rezidentů druhého státu. ČR přijala cca 7 000 záznamů o příjmech českých daňových rezidentů na účtech vedených finančními institucemi v USA.

Na podkladě memorand o porozumění či ujednání, např. se Slovenskou republikou nebo se Spolkovou republikou Německo, probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených příhraničních FÚ.

Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Celková částka k vymáhání u odchozích žádostí je více než dvojnásobná oproti celkové částce u přijatých žádostí ze zahraničí. Celková výše vymožených částek tuzemskými finančními úřady je o řád vyšší oproti částce, jež česká finanční správa obdržela z vymáhání tuzemských pohledávek v zahraničí. Nutno podotknout, že tuto disproporcii zásadním způsobem ovlivnilo úspěšné vymožení pohledávky v jednom velkém případě z Polska (239 mil. Kč).

Tabulka č. 31: Mezinárodní pomoc při vymáhání

k 31. 12. 2015 v mil. Kč

		2011	2012	2013	2014	2015
Tuzemské	k vymáhání	698,0	69,8	578,8	539,0	933,6
	vymoženo	3,1	2,1	3,3	4,4	10,1
Zahraniční	k vymáhání	182,2	121,0	1 542,4	291,4	393,3
	vymoženo	13,2	10,4	36,4	25,9	271,2

Poznámka: pro vyjádření částek byl použit průměrný kurz devizového trhu ČNB.

U všech sledovaných částek, jak u odchozích, tak i u příchozích žádostí, došlo oproti roku 2014 k výraznému navýšení. Česká finanční správa obdržela ze zahraničí téměř 2,5 násobek částky, jež obdržela v předcházejícím roce. Tento pozitivní fiskální efekt lze přisoudit vysokému nárůstu objemu odchozích žádostí o vymáhání, zejména pak postihování vratek DPH evidovaných u tuzemských daňových subjektů v zahraničí (EU).

Z hlediska struktury měly v roce 2015 na nově vyřizovaných žádostech největší podíl žádosti o vymáhání (74 %).

Zdaňování nadnárodních podniků, převodní ceny

Ze zkušeností finanční správy i zkušeností zahraničních daňových správ vyplývá, že oblast převodních cen je považována za rizikovou. Pokračující globalizace trhu odpovídajícím způsobem zvyšuje míru vlivu transakcí mezi spřízněnými subjekty na finální daňové inkaso v oblasti daní z příjmů. Proto je nejen nutností, ale též povinností finanční správy tyto typy transakcí intenzivně sledovat a kontrolovat, aby byly zajištěny obdobné podmínky v podnikatelském prostředí mezi všemi subjekty na trhu – princip tržního odstupu dle OECD. K efektivnějšímu sledování transakcí mezi spojenými osobami slouží i příloha k daňovému přiznání právnických osob, ve které jsou spřízněné subjekty povinné uvést transakce mezi spojenými osobami. Získané údaje umožňují lépe cílit daňové kontroly pouze na potenciálně rizikové daňové subjekty a na rizikové transakce, což zefektivňuje přípravu na daňovou kontrolu, samotnou daňovou kontrolu převodních cen, a tak méně zatěžuje daňové poplatníky, kteří mají nastavené převodní ceny v souladu se zákonem a mezinárodně uznávaným principem tržního odstupu.

Finanční správa aplikuje standardy týkající se převodních cen obsažené v dokumentech OECD a EU a pro účely vlastního metodického řízení interpretuje principy daných dokumentů v metodických materiálech. Na základě těchto dokumentů jsou vedena mezinárodní dohodovací řízení týkající se úprav zisků plynoucích z řízených transakcí mezi sdruženými podniky. S ohledem na zájem jednotlivých daňových správ podrobně sledovat a analyzovat přeshraniční řízené transakce se počet řešených sporů nesnižuje. Zatímco v roce 2014 bylo v řešení dohodou podle smluv o zamezení dvojímu zdanění nebo podle Arbitrážní konvence (Sbírka mezinárodních smluv č. 96/2006) celkem 14 případů, v roce 2015 již evidujeme celkem 20 případů. Zatím žádný případ řešený podle Arbitrážní konvence nebylo nutné předložit poradní komisi. Je důležité udržet vysoký standard v oblasti hodnocení řízených transakcí a v návaznosti na mezinárodní vývoj v dané oblasti pružně reagovat na aktuální rizika při posuzování a kontrole vnitroskupinových transakcí. Zároveň FS usiluje o ochranu českých daňových příjmů z řízených transakcí při mezinárodních dohodovacích

řízení, nicméně vždy s ohledem na správnou aplikaci mezinárodně uznávaného principu tržního odstupu.

Mezinárodní spolupráce při správě DPH

Oblast mezinárodní spolupráce při správě DPH upravuje nařízení Rady (EU) č. 904/2010, dále pak prováděcí nařízení Komise (EU) č. 79/2012 a ZDPH. Výměna informací v oblasti DPH je uskutečňována prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Information Exchange System). Správce daně tak získává aktuální údaje z EU pro potřeby tuzemského daňového řízení. V této souvislosti ukládá ZDPH plátcům DPH a identifikovaným osobám podat souhrnné hlášení, pokud poskytují služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH. Plátcí DPH jsou navíc povinni podat souhrnné hlášení v případě dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží). V tomto ohledu je třeba poukázat především na meziroční nárůst v počtu identifikovaných osob, které podaly souhrnné hlášení či daňové přiznání k DPH obsahující intrakomunitární plnění (nárůst o 50 %).

Další intenzivně využívanou formou mezinárodní spolupráce při správě DPH byla v roce 2015 stejně jako v předchozích letech výměna informací ve formě mezinárodního dožádání, spontánní výměny informací a žádosti o doručení správních aktů. Obousměrně bylo v roce 2015 realizováno celkem 8 948 případů výše uvedených typů výměn. V roce 2015 bylo podepsáno Ujednání o přímé výměně informací v oblasti DPH se Slovenskou republikou, jehož cílem je urychlení a zjednodušení výše uvedených způsobů výměny informací.

U intrakomunitárních obchodů, které souvisí s uplatněním osvobození od DPH, je možnost na serveru Evropské komise ověřit daňová identifikační čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU. Tato internetová služba je dostupná také na internetových stránkách finanční správy.

Ve vztahu ke třetím zemím byla mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH i nadále prováděna na podkladě mezinárodních smluv uzavřených se třetími zeměmi.

V kontextu postupů pro vrácení DPH stanovené Směrnicí Rady 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, které upravují ustanovení § 82, 82a a 82b ZDPH (Směrnice Rady 2008/9/ES), je pro proces vrácení daně provozován elektronický systém. I v roce 2015 pokračovala podpora veřejnosti ohledně poskytování informací o procesu vrácení daně v rámci EU. Do ČR jako státu vrácení daně bylo v roce 2015 zasláno 23 698 žádostí z EU. Počet žádostí zaslanych českými žadateli do států EU byl pro uvedený rok 29 410.

Od roku 2015 mohly osoby povinné k dani nově plně využívat zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS). Této možnosti v roce 2015 v ČR využilo 423 osob povinných k dani, které přes ČR deklarovaly poskytnutí vybraných služeb do ostatních členských států v celkové výši 2 795 291,70 EUR. Z ostatních členských států bylo za rok 2015 do ČR deklarováno poskytnutí vybraných služeb ve výši 32 503 754,54 EUR.

Mezinárodní spolupráce daňových správ

Rok 2015 byl pro finanční správu ve znamení organizačního zajištění několika významných mezinárodních akcí v České republice. Dvě akce se uskutečnily v rámci programu Fiscalis a třetí byla organizována pod záštitou Evropské organizace daňových správ

(IOTA). Na poli bilaterální spolupráce pak v průběhu roku 2015 došlo k několika setkáním mezi zástupci české a slovenské finanční správy.

b) Celní správa

Mezinárodní spolupráce celních správ

Spolupráce v celní oblasti ve vztahu k ostatním členským zemím EU a Evropské komisi je založena na Nařízení Rady č. 515/1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů. Cílem je společná ochrana finančních zájmů EU, zejména prostřednictvím sdílení informací o porušení předpisů.

Podkladem pro administrativní spolupráci týkající se spotřebních daní je nařízení Rady (EU) č. 389/2012 ze dne 2. 5. 2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní a o zrušení nařízení (ES) č. 2073/2004.

V oblasti spolupráce v trestním řízení je využívána Úmluva vypracovaná na základě článku K.3 Smlouvy o EU a vzájemné pomoci a spolupráci mezi celními správami (tzv. Úmluva Neapol II). V oblasti trestního řízení probíhá spolupráce rovněž podle mezinárodních smluv s některými členskými státy.

Podkladem pro celní spolupráci s třetími zeměmi jsou mezinárodní smlouvy o spolupráci v celních otázkách. Česká republika uzavřela 23 takových smluv a dále může využít 45 obdobných smluv uzavřených na úrovni EU.

Kromě právně závazných nástrojů je spolupráce zejména se sousedními státy upravena memorandy o porozumění a podobnými neformálními akty. V červnu 2015 byl podepsán Dodatek č. 2 k Memorandu o porozumění mezi Celní správou České republiky a Celní správou Polské republiky při předcházení a odhalování porušování právních předpisů ze dne 16. 7. 2012, který upravuje činnost společných hlídek mobilního dohledu. Bylo zahájeno také jednání o uzavření dvoustranné smlouvy o spolupráci v celních záležitostech s Argentinou. V současnosti se projednává předběžné znění smlouvy.

V září 2015 bylo podepsáno Společné prohlášení celních správ zemí Visegrádské skupiny ve věci harmonizace postupů týkajících se textilií a obuvi dovážených z asijských států. Tato deklarace má za cíl dosažení společného řešení v národních opatřeních u států Visegrádské čtyřky v boji proti podhodnoceným dovozům.

Spolupráce celních správ v rámci Programu Customs 2020

Program Customs 2020 je komunitárním programem Evropské unie a je zaměřen na podporu a rozvoj činnosti celních správ členských zemí EU s cílem jednotného a účinného provádění celních předpisů, včetně implementace metod odpovídajících novým trendům v celní oblasti.

Od dubna do konce roku 2015 se v rámci programu uskutečnilo celkem 114 akcí, kterých se zúčastnilo 185 příslušníků celní správy, což znamená oproti roku 2014 nárůst jak v počtu akcí, tak i jejich účastníků (v roce 2014 celkem 87 akcí a 150 účastníků).

Pro finanční rok 2015 programu Customs 2020 (od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016) obdržela celní správa z EU částku ve výši 200 000,- EUR, která byla na žádost národního koordinátora navýšena na konečných 235 600,- EUR, což je o 16 000 EUR více než v roce 2014. Z těchto

finančních prostředků byly hrazeny veškeré aktivity v rámci programu a k 25. 1. 2016 bylo vyčerpáno téměř 202 000,- EUR.

Zajišťování organizace mezinárodních akcí

V roce 2015 zasedala na GŘC projektová skupina zaměřená na problematiku měření výkonnosti celní unie. Jednání se zúčastnilo 35 expertů členských států EU, včetně zástupců Evropské komise.

V první polovině loňského roku se na GŘC konalo jednání se zástupci Čínské lidové republiky, kterou vedl viceministr a generální ředitel čínské celní správy. Zástupci obou stran se vzájemně informovali o aktuální situaci v obou celních správách a možnostech vylepšení budoucí spolupráce.

Ve dnech 13.–14. 8. 2015 proběhlo na GŘC bilaterální jednání se zástupci Finanční správy Slovenské republiky. Obě strany se vzájemně informovaly o aktuální situaci v obou celních správách, dále o problematice společných hlídek a v neposlední řadě o společném policejním a celním pracovišti.

Úloha a výsledky celní správy v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce

Celní správa se aktivně zapojila do plnění a dokončení 7. akčního plánu Pracovní skupiny pro celní spolupráci (dále jen „CCWP“). Zúčastnila se celkem třech akcí zaměřených na témata: internetová kriminalita, spolupráce centrálních koordinačních jednotek a spolupráce celních správ ve vzdělávání. V rámci CCWP se celní správa rovněž zapojila do diskuze týkající se reformy řízení celní unie a budoucího fungování CCWP.

Následující 8. akční plán CCWP je prostřednictvím svých šesti akcí opět do značné míry provázán s prioritami Politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti na období 2014–2017. Celní správa se zapojila do Politického cyklu EU v prioritě „Podvody na spotřebních daních“, jejímž cílem je narušit činnost skupin organizovaného zločinu zapojených do páchání výše jmenované trestné činnosti a posílit v dané oblasti spolupráci mezi příslušnými orgány na národní úrovni i na úrovni EU.

Mezinárodní projekty

Celní správa je zastoupena v celé řadě evropských projektů či na jednáních orgánů EU a mezinárodních organizací. Jedná se především o účast na jednáních podskupin Výboru pro celní kodex, Skupiny pro elektronické celnictví, projektů Centralizovaného celního řízení, SASP, Uniform User Management, Customs Decisions, Skupiny pro koordinaci celních a daňových postupů při přepravě vybraných výrobků v systému EMCS. V roce 2015 probíhala též jednání související s připomínkováním prováděcího a delegovaného aktu k Unijnímu celnímu kodexu.

12. Informatika

a) Finanční správa

Automatizovaný daňový informační systém (ADIS)

ADIS je aplikačně technickou podporou finanční správy s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury. Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro činnost finanční správy – registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení/hlášení jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu finanční správy a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Zásadní vliv na rozvoj systému v oblasti DPH v roce 2015 měla novela ZDPH, účinná od 1. 1. 2016. Vznikla nová oblast pro zpracování nově zavedených kontrolních hlášení. V souvislosti s tím bylo zapracováno nové podání na Daňovém portálu, nová úloha pro zpracování přijatých kontrolních hlášení a pro šetření výsledků vzniklých vyhodnocením těchto dat.

V souvislosti s účinností zákona č. 267/2014 Sb., kterým se mění ZDP a další související zákony, byly v roce 2015 provedeny změny v aplikačních oblastech daní z příjmů, a to zejména v uplatnění slevy na dani dle § 35ba (za umístění předškolního dítěte) a uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě dle rozdílné sazby na 1., 2., 3. a další dítě. Dále byla vytvořena nová evidence oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob (§ 38v ZDP), včetně pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu (§ 38w ZDP). V části uplatnění výdajů procentem (60 % a 80 %) bylo zapracováno omezení na maximální hranici výše uplatněných výdajů. Nově byla vytvořena evidence přílohy transakcí se spojenými osobami. Dále bylo zapracováno zvláštní ustanovení o pokutě za opožděné tvrzení daně (§ 38o ZDP) a zvláštní ustanovení o penále (§ 38p ZDP).

V oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní bylo spuštěno několik nových systémů. V rámci mezinárodní spolupráce při správě DPH byl uveden do provozu dne 1. 1. 2015 systém MOSS (Mini One Stop Shop - zvláštní režim jednoho správního místa). Systém sběru informací o finančních účtech nerezidentů (FATCA) byl zahájen v polovině června 2015 a ke konci září došlo rovněž i k první reciproční výměně s americkou daňovou správou. Na začátku září 2015 začala také fungovat automatická výměna informací o daních z příjmů v rámci EU (projekt EU s názvem DAC1).

V oblasti vymáhání byla v ADISu realizována nová evidence uplatňování daňových pohledávek. Dále byly realizovány statistiky zajištění – přehled o evidenci a úhradách ze zajištěné daně. Byla rozšířena evidence a zpracování příchozích a odchozích žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání do států OECD.

Na základě novely daňového řádu byla v oblasti obecné správy daní zapracována kontrola podle § 72 odst. 4. Dále bylo zapracováno prominutí penále podle § 259a a prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkání podle § 259b daňového řádu.

V rámci klientského přístupu finanční správy k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji aplikací pro EPO. Do vybraných EPO formulářů byl zapracován QR kód, který se generuje pouze v případě, že z vyplněného formuláře plyne nějaká povinnost k platbě. Byly výrazně navýšeny limity počtu vět pro rozsáhlá podání a zapracován parametr „sumární limit“, který umožňuje optimálně rozložit potřeby uživatele. V rámci sjednocení designu webových stránek FS a Daňového portálu byla provedena grafická úprava a z důvodu snadnějšího přístupu k informacím zprovozněn „Rozcestník Daňového portálu“.

Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS^{ME})

AVIS^{ME} je vyvíjen na základě potřeby MF, GFŘ a GŘC a skládá se z pěti oblastí:

- Obslužné moduly - Globální číselníky, Registr zaměstnanců, Generátor sestav, Hot-line;
- Účetní moduly - Účetnictví a výkaznictví, Pokladna, Fakturace, Smlouvy a objednávky; Styk s bankou, Analytické členění, Inventarizace, Správa závazků a pohledávek;
- Rozpočtové moduly - Rozpočet, Investice, Obchodní případ, ISPROFIN;
- Majetkové moduly - Evidence majetku, Účetní sklady;
- Nadstavbové moduly - Servis, Elektronická spisová služba, Datové schránky.

Ostatní informační systémy

Informační systém VEMA byl postupně upravován tak, aby vyhovoval aplikaci zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů. Vytváří podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, správu vzdělávání zaměstnanců, včetně řízení vzdělávacích zařízení, systemizaci pracovních míst podle legislativních požadavků a vrcholové řízení lidských zdrojů finanční správy.

b) Celní správa

Celní a daňové informační systémy

V roce 2015 byl zahájen projekt „Uniform User Management and Digital Signatures“ – Jednotná správa uživatelů a digitálních podpisů, jehož cílem je autentizovat a autorizovat uživatele z řad obchodní veřejnosti za použití digitálních certifikátů pro podepisování a šifrování a vytvořit tím přímý přístup pro obchodníky a jejich zástupce k národním IT systémům jednotlivých členských států EU a centrálním IT systémům na úrovni EU.

V rámci vymáhání nedoplatků se v loňském roce podařilo realizovat záměr vymáhat nedoplatky z více zdrojů, dořešila se problematika mezinárodního vymáhání a bylo zavedeno elektronické zpracování bezdlužností.

Realizace projektu „Bezpečnost informačního systému celní správy“ (ISCS)

Plnění úkolů v této oblasti navazovalo na řešení projektu Řízení bezpečnosti ISCS v uplynulých letech. Kromě toho byla činnost v oblasti bezpečnosti ISCS roku 2015 zaměřena na zajištění souladu se zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a změně souvisejících zákonů, a jeho prováděcími předpisy, zejména s vyhláškou č. 316/2014 Sb., které nabyly účinnosti k 1. 1. 2015. Významným realizovaným projektem bylo zprovoznění

Záložního informačního centra GŘC, dále byl dokončován projekt nasazení dohledových nástrojů jak pro centrální kritické prvky ISCS, tak pro dohled nad mobilními zařízeními (MDM, Flowmoon) a rozpracován nový systém přidělování přístupů k ISCS prostřednictvím elektronických formulářů.

Technické zajištění informačních systémů

Významným úkolem v roce 2015 bylo rozšíření Primárního informačního centra celní správy o Záložní informační centrum umístěné v sídle Státní pokladny Centra sdílených služeb, s. p. Robustní řešení obou informačních center (disková pole, servery, systém zálohování), postupně budované v průběhu minulých let, se plně osvědčilo. Lze konstatovat, že tato technologie je připravena na řešení současných i budoucích kompetencí celní správy.

13. Personalistika

a) Finanční správa

V roce 2015 se zvýšil průměrný přepočtený počet zaměstnanců finanční správy oproti předchozímu roku o 259. Ke snížení došlo v oblasti nedaňových činností, a to i v důsledku převodu zaměstnanců finanční kontroly od 1. 10. 2014 na MF. Pozitivní trend je spatřován v navýšení o 295 zaměstnanců na daňové činnosti.

Tabulka č. 32: Struktura zaměstnanců Finanční správy ČR podle činností
průměrný přepočtený počet zaměstnanců

	2011	2012	2013	2014	2015
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	13 944	14 024	14 272	14 367	14 662
správa daní	8 275	8 334	8 585	8 594	8 735
kontrolní činnost	2 832	2 837	2 713	2 713	2 785
vymáhání, exekuce	842	834	824	848	890
podpůrné činnosti	238	248	321	333	391
obecné podpůrné činnosti	1 757	1 771	1 829	1 879	1 861
Zaměstnanci zajišťující nedaňové činnosti	696	704	719	638	602
správa dotací	404	412	430	417	407
loterie, sázky	145	143	135	146	145
finanční kontrola*	77	74	75	6	0
cenová kontrola	45	44	47	43	42
ostatní činnosti	25	31	32	26	8
CELKEM	14 640	14 728	14 991	15 005	15 264

* Od 1. 10. 2014 není finanční kontrola v kompetenci FS ČR.

Schválený počet systemizovaných míst stanovený k 31. 12. 2015 ve výši 15 766 zaměstnanců byl plněn na 96,9 %. Nenaplnění bylo způsobeno nejen přirozenou

fluktuací zaměstnanců, ale také v souvislosti s implementací zákona o státní službě, která se projevila neobsazeností některých systemizovaných míst.

V roce 2015 bylo přijato 1 350 (8,8 %) nových zaměstnanců a 1 117 (7,3 %) zaměstnanců pracovní, resp. služební poměr ukončilo. Z celkového počtu odchodů bylo 22,9 % plánovaných, především do starobního důchodu.

Z dlouhodobého hlediska pokračuje trvalý nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. V roce 2015 došlo oproti předchozímu roku k navýšení o 1,6 %.

Tabulka č. 33: Struktura zaměstnanců Finanční správy ČR

k 31. 12. příslušného roku

	2011	2012	2013	2014	2015
Evidenční stav	14 662	14 762	15 031	15 062	15 282
z toho: ženy	78,6 %	78,9 %	79,5 %	80,0 %	80,1 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	6,8 %	5,9 %	7,9 %	7,6 %	8,8 %
odchody	8,8 %	5,6 %	6,4 %	7,5 %	7,3 %
Vzdělání					
vysokoškolské	38,0 %	39,2 %	40,4 %	41,6 %	43,2 %
středoškolské	61,8 %	60,7 %	59,4 %	58,2 %	56,7 %
základní	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %
Věková struktura					
méně než 30 let	6,0 %	6,1 %	6,9 %	7,4 %	8,2 %
30-49	53,5 %	52,5 %	51,6 %	50,6 %	49,4 %
50-59	34,4 %	34,4 %	34,0 %	34,4 %	34,2 %
60 a více	6,0 %	7,0 %	7,5 %	7,5 %	8,2 %
průměr	46	46,46	46,42	46,41	46,41
Zaměstnanci v pracovním poměru					
do 1 roku	4,5 %	3,7 %	5,3 %	5,5 %	6,3 %
1–5 let	17,4 %	16,7 %	16,4 %	16,6 %	17,9 %
více než 5 let	78,1 %	79,5 %	78,3 %	77,8 %	75,8 %
Počet funkčních míst skutečnost k 31. 12.	14 651	14 757	15 028	15 046	15 278
Průměrný měsíční plat v Kč	24 601	25 404	25 830	26 657	28 754

Věková struktura všech zaměstnanců finanční správy se v roce 2015 příliš neměnila. Průměrný věk zaměstnanců 46,41 let je stejný jako v roce 2014. Nadále je nejsilnější věkovou skupinou kategorie 30–49 let zaměstnanců, která má 49,4% zastoupení. Zvyšuje se i zastoupení věkové skupiny 50 let a více, což je ovlivněno prodlužujícím se věkem nároku na odchod do starobního důchodu a stabilním kmenovým základem zaměstnanců. Věková struktura zaměstnanců se odráží také v délce trvání pracovního, resp. služebního poměru odborných zaměstnanců, kdy nejvyšší podíl zastoupení měly v roce 2015 služební, resp. pracovní poměry trvající déle než 5 let (75,8 %).

Průměrný plat zaměstnanců v roce 2015 dosáhl částky 28 754 Kč. Oproti předchozímu roku došlo k navýšení průměrného platu o 2 097 Kč, tj. o 7,9 %.

b) Celní správa

Celkový evidenci počet celníků a civilních zaměstnanců (dále jen „zaměstnanců“) se v roce 2015 oproti předcházejícímu roku v zásadě nezměnil (snížení o 6 zaměstnanců). Změnila se však jejich struktura, kdy došlo k posílení daňových činností o 17 zaměstnanců a o 6 zaměstnanců zajišťujících celní činnosti v ukazateli průměrný přepočtený počet zaměstnanců.

Tabulka č. 34: Struktura zaměstnanců Celní správy ČR podle činností
průměrný přepočtený počet zaměstnanců

	2011	2012	2013	2014	2015
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	1 085	1 059	1 004	1 005	1 022
správa daní	414	403	339	338	348
kontrolní činnosti	128	122	168	169	165
vymáhání, exekuce	465	458	303	285	285
podpůrné činnosti	78	76	194	213	224
Zaměstnanci zajišťující celní činnosti	891	881	843	836	842
správa cel	711	704	663	651	658
kontrolní činnosti	21	17	15	18	13
podpůrné činnosti	159	160	165	167	171
Zaměstnanci zajišťující ostatní činnosti	3 638	3 525	3 526	3 534	3 533
správní	424	418	492	505	513
kontrolní činnosti	2 060	1 979	1 869	1 866	1 854
podpůrné činnosti	502	495	359	366	328
obecné podpůrné činnosti	652	633	806	797	838
CELKEM	5 614	5 465	5 373	5 375	5 397

Struktura zaměstnanců celní správy se v roce 2015 významněji nezměnila. Zvýšil se počet odchodů o 0,6 % a snížil počet nově přijatých o 0,4 %. Struktura podle stupně vzdělání zůstala stejná, průměrný věk zaměstnanců se zvýšil o 0,6 roku. Zvýšil se počet zaměstnanců, kteří v celní správě pracují 1-5 let o 1,1 % a snížil se počet zaměstnanců v pracovním a služebním poměru více jak 5 let o 0,9 %. Průměrný měsíční plat civilních zaměstnanců v roce 2015 byl 27 518 Kč, což znamená nárůst o 8,4 % a u celníků dosáhl 36 367 Kč (4,7%).

Tabulka č. 35: Struktura zaměstnanců Celní správy ČR

k 31. 12. příslušného roku

	2011	2012	2013	2014	2015
Evidenční stav	5 524	5 426	5 372	5 421	5 415
z toho: ženy	31,1 %	31,9 %	31,9 %	32,5 %	32,7 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	2,2 %	2,4 %	3,7 %	4,3 %	3,9 %
odchody	5,1 %	5,0 %	3,9 %	3,5 %	4,1 %
Vzdělání					
vysokoškolské	33,3 %	35,0 %	36,8 %	38,6 %	38,6 %
středoškolské	66,1 %	64,4 %	62,8 %	61,1 %	61,1 %
základní	0,6 %	0,6 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %
Věková struktura					
méně než 30 let	8,4 %	7,5 %	7,0 %	7,3 %	7,2 %
30-49	76,2 %	75,4 %	73,8 %	70,8 %	68,3 %
50-59	13,1 %	14,5 %	16,5 %	19,1 %	21,3 %
60 a více	2,3 %	2,6 %	2,7 %	2,8 %	3,2 %
průměr	41,8	42,5	42,5	42,9	43,5
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru					
do 1 roku	1,5 %	1,9 %	3,4 %	3,9 %	3,7 %
1–5 let	11,3 %	10,6 %	9,6 %	8,7 %	9,8 %
více než 5 let	87,2 %	87,5 %	87,0 %	87,4 %	86,5 %
Počet funkčních míst	5 884	5 734	5 728	5 727	5 727
Průměrný měsíční plat					
civilní zaměstnanec v Kč	24 136	24 027	24 669	25 389	27 518
celník v Kč	33 937	33 706	34 653	34 751	36 367

14. Hospodaření

a) Finanční správa

V roce 2015 financovala finanční správa své potřeby ve stejném režimu jako v roce 2014. Trvalo centralizované zajišťování nákupů spotřebního materiálu a kancelářských potřeb a vybraných komodit v rámci resortu MF. Celkové výdaje finanční správy se meziročně zvýšily o 879,3 mil. Kč (10,8 %), nárůst byl způsoben vyšším čerpáním běžných výdajů o 975,4 mil. Kč (12,6 %), z toho 618,3 mil. Kč (9,7 %) činily platy zaměstnanců vč. příslušenství. Naproti tomu kapitálové výdaje klesly o 78,1 mil. Kč (14,1 %). Celkové příjmy se meziročně zvýšily o 31 204,9 mil. Kč (4,9 %), vzestup byl způsoben zvýšením daňových příjmů o 30 021,2 mil. Kč.

Tabulka č. 36: Hospodaření finanční správy

v mil. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	561 230,0	585 011,3	610 655,7	639 063	670 268
z toho: Daňové příjmy celkem	560 923,0	584 681,1	610 258,3	638 594	668 615
v tom: Příjmy kapitoly 398 - VPS	559 712,0	583 574,0	610 149,8	638 556	668 587
Příjmy kapitoly 312 - MF	1 211,0	1 107,1	108,5	38	28
Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 - MF	307,0	330,2	397,4	469	1 653
Výdaje celkem	7 972,0	8 335,3	8 490,5	8 320	9 218
z toho: Běžné výdaje celkem	7 185,2	7 256,8	7 521,1	7 766	8 742
v tom: Platy zaměstnanců celkem	4 332,8	4 484,2	4 624,3	4 791	5 263
Ostatní platby za provedenou práci celkem	21,7	7,4	16,5	12	5
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 475,0	1 525,9	1 573,9	1 630	1 789
Převod FKSP	43,3	44,8	46,2	48	53
Sociální dávky celkem	0,0	0,0	0,0	0	0
Ostatní běžné výdaje celkem	1 312,4	1 194,4	1 260,1	1 285	1 632
v tom: výdaje na ICT	402,2	375,8	355,4	480	665
Kapitálové výdaje celkem	786,8	1 078,5	969,4	554	476
v tom: výdaje na ICT	610,6	989,8	910,0	482	396

Tabulka č. 37: Hospodaření finanční správy s prostředky ICT

v mil. Kč

Výdaje na ICT	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné	402,2	375,8	355,4	479,9	665
Kapitálové	610,6	989,8	910,0	481,5	396
CELKEM	1 012,8	1 365,6	1 265,4	961,4	1 061

b) Celní správa

Schválený rozpočet příjmů celkem pro GŘC na rok 2015 činil 2 849,9 mil. Kč, v tom daňové příjmy celkem 551,8 mil. Kč a nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem 2 298,1 mil. Kč K 31. 12. 2015 byl schválený rozpočet příjmů navýšen o příjmy z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky o 92,4 mil. Kč na konečných 2 942,3 mil. Kč, které byly částkou 3 596,5 mil. Kč splněny na 122,2 %. Meziroční nárůst tvorby příjmů v objemu 156,3 mil. Kč představuje navýšení o 4,5 %.

Schválený rozpočet výdajů celkem ve výši 4 365,5 mil. Kč byl v průběhu roku 2015 upraven na částku 4 569,7 mil. Kč, z toho výdaje na činnost celní správy činily

4 082,0 mil. Kč. V roce 2015 byly výdaje celkem čerpány ve výši 4 436,1 mil. Kč (97,1 % upr. rozpočtu), výdaje na činnost celní správy činily 4 004,0 mil. Kč (98,1 % upr. rozpočtu). Meziroční nárůst výdajů celkem činí 305,4 mil. Kč, tj. 7,4 %.

Tabulka č. 38: Hospodaření celní správy

v mil. Kč

	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	146 517	146 635	143 020	145 098	154 478
z toho: Daňové příjmy celkem	145 385	145 874	142 008	142 183	151 442
v tom: Příjmy kapitoly 398 - VPS	144 836	144 597	141 478	141 658	150 882
Příjmy kapitoly 312 - MF	549	516	530	525	560
Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 - MF	1 132	761	1 012	2 915	3 036
Výdaje celkem	4 032	3 976	4 064	4 131	4 436
z toho: Běžné výdaje celkem	3 905	3 764	3 821	3 848	4 106
v tom: Platy zaměstnanců celkem	2 115	2 047	2 067	2 086	2 207
Ostatní platby za provedenou práci celkem	8	9	9	10	11
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	722	699	706	712	754
Převod FKSP	21	20	20	21	22
Sociální dávky celkem	414	418	425	423	432
Ostatní běžné výdaje celkem	625	571	594	596	680
v tom: výdaje na ICT	163	131	123	146	144
Kapitálové výdaje celkem	127	212	243	283	330
v tom: výdaje na ICT	90	181	197	196	230

Tabulka č. 39: Hospodaření celní správy s prostředky ICT

v mil. Kč

Výdaje	2011	2012	2013	2014	2015
Běžné	163	131	123	146	144
Kapitálové	90	181	197	196	230
CELKEM	253	312	320	342	374

15. Vztahy s veřejností

a) Finanční správa

Finanční správou byl i v roce 2015 poskytován informační servis pro veřejnost, a to prostřednictvím internetových stránek <http://www.financnisprava.cz/>, telefonů, e-mailů, a dále prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Twitter), médií a informačních letáků.

Důraz je kladen na klientský přístup a na včasnost podaných informací. Na YouTube a ve videogalerii na stránkách FS přibyla návodná videa, například ke způsobům podávání

daňových příznání či k možnostem placení daní. Ke zhlédnutí jsou k dispozici též záznamy z tiskových konferencí nebo z kontrolně-exekučních akcí v terénu.

FS podporuje zvyšování „daňové gramotnosti“ a kromě přednášek na školách a na univerzitách se rozvinula i spolupráce s budoucími žurnalisty, kterým byly formou workshopů představeny možnosti přístupu k informacím o daňové problematice a o činnosti finanční správy. V uplynulém roce se na internetových stránkách FS podařilo zpřehlednit informace o chystaných a veřejnosti hojně navštěvovaných dražbách zabavených movitých i nemovitých věcí daňových dlužníků. Došlo i na postupné rozšíření a zkvalitnění informací dostupných na internetových stránkách FS v anglickém jazyce.

Pracovníci FS zodpověděli veřejnosti tisíce telefonických a e-mailových dotazů; jen GFŘ písemně vyřídilo téměř 4 000 odborných dotazů. Za zmínku rovněž stojí ePodpora, jejímž prostřednictvím jsou zodpovídány dotazy veřejnosti týkající se Daňového portálu. V roce 2015 bylo tímto způsobem zodpovězeno přes 8 000 dotazů, což je nejvíce za posledních sedm let. Zástupcům médií bylo poskytnuto celkem 800 písemných a další stovky telefonických odpovědí.

V reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera bylo uspořádáno dne 28. 5. 2015 v pořadí již třinácté vyhlášení nejvýznamnějších plátců DPPO. Ocenění v podobě skleněné plakety převzalo „TOP 20 plátců roku 2014“ z rukou ministra financí Andreje Babiše a generálního ředitele GFŘ Martina Janečka.

b) Celní správa

Oddělení vztahů k veřejnosti řídí a koordinuje vystupování komunikátorů (mluvčích) CÚ. CS i v předešlém roce pozitivně zviditelnila svou činnost v oblasti kontrol nelegální zaměstnanosti, stánkového prodeje, zboží zatíženého spotřební daní a Úmluvy CITES. Vyдалa 247 tiskových zpráv a informací, z tohoto počtu bylo 206 tiskových zpráv a informací vydáno CÚ a 41 přímo oddělením vztahů k veřejnosti GŘC, které pořádalo či spolupřádalo pět tiskových konferencí.

K propagaci a prezentaci CS u laické i odborné veřejnosti přispívají zejména internetové stránky. K informovanosti významně přispívá též měsíčník Clo-Douane.

K rozšíření komunikace s veřejností a usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí CS slouží speciální pracoviště tohoto oddělení - Poradenské a informační centrum celní správy, jehož pracovníci zpracovávají telefonické a písemné dotazy veřejnosti za celou CS. V roce 2015 zodpověděli 4 340 písemných žádostí o informace z celní a daňové oblasti a více než 9 000 obdobných telefonických žádostí. Nejčastěji se žádosti týkaly podmínek dovozu a vývozu zboží, sazebního zařazení zboží, stanovení celních sazeb, problematiky spotřebních daní, DPH a oblasti dovozu drobných zásilek pro osobní potřebu žadatelů.

Ke zvýšení povědomí veřejnosti o činnosti a kompetencích CS nepochybně přispěla prezentace na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně, Festivalu exportu v Praze, rozsáhlá prezentace na Dnech NATO v Ostravě – Mošnově i 10 vzdělávacích seminářů pro odbornou veřejnost, střední, vyšší odborné a vysoké školy.

16. Závěry

Finanční správa České republiky se v roce 2015 zaměřila především na zvýšení výběru daní, boj s daňovými úniky a potírání šedé ekonomiky. K tomu směřovala řada vnitřních organizačních opatření, ale též zlepšení spolupráce s dalšími orgány státní správy a využívání mezinárodní spolupráce. Byly implementovány změny v řadě daňových zákonů a souvisejících zákonů. Efektivně bylo využíváno nové organizační struktury k soustředění kapacit na rozkrývání velkých daňových úniků. V roce 2015 došlo ke strukturální změně počtu zaměstnanců FS, která směřovala k navýšení počtu zaměstnanců zajišťujících nosné činnosti (správu daní, kontrolní činnosti, vymáhání) a podpůrné činnosti a ke snížení počtu zaměstnanců, kteří zajišťují nedaňové činnosti.

FS v roce 2015 zvýšila fiskální efekty z kontrol, a to navýšením doměřené daně, současně zvýšila efektivitu kontrol, neboť doměrek se na jednu kontrolu oproti předchozímu roku zvýšil více jak dvojnásobně. Úspěšně pokračovala koordinovaná kontrolní činnost v rámci daňové Kobry a kontrolních akcí zaměřených na karuselové podvody. Důležitým signálem pro některé daňové subjekty byl významný nárůst kontrolní činnosti v rámci akce „Pomoc Praze“ zaměřené na daňové subjekty, které spoléhaly na to, že v minulém období byla v Praze četnost kontrol nižší než v jiných regionech.

Přes výše uvedené se kumulovaná výše nedoplatků evidovaných FÚ mírně snížila. Pozitivním zjištěním je, že počet případů vymáhaných a vymožených nedoplatků i výše jejich částky má trvale rostoucí trend.

Pokračující globalizace trhu odpovídajícím způsobem zvyšuje počty a vliv transakcí mezi spřízněnými subjekty na finální daňové inkaso v oblasti daní z příjmů. V rámci celorepublikové kontrolní akce FS u vybraných českých daňových subjektů byly provedeny desítky šetření, zaměřených na vazby a transakce se subjekty v jurisdikcích s preferenčním daňovým režimem.

V rámci přípravy kontrolního hlášení k DPH a projektu EET se FS zaměřila na intenzivní informování o nadcházejících daňových povinnostech a v této souvislosti realizovala řadu konferencí a seminářů pro laickou i odbornou veřejnost.

Celní správa České republiky se zaměřila na naplňování přijatých Strategických cílů celní správy na léta 2015–2020, priorit vlády ČR a resortu MF. Byl zahájen projekt „Rozšíření kompetencí celní správy v trestním řízení“. V této souvislosti probíhaly přípravné práce na získání kompetencí k prověřování porušení daňových předpisů u nepřímých daní. Byl zaveden systém řízení a eliminace rizik, jehož součástí jsou i bezpečnostní rizika. K tomu i směřuje další zahájený projekt „Zlepšení kapacity mezinárodních letišť v oblasti kontrol přepravy nebezpečných látek“, jehož hlavním cílem je posílení ochrany prvků kritické infrastruktury a zvýšení bezpečnosti mezinárodních letišť. V roce 2015 byl též zahájen projekt „Rozšíření kontrolně-dohledových činností celní správy v oblasti kontrol elektronické evidence tržeb a kontrol provozování hazardních her“. Cílem těchto projektů je zvýšit účinnost státu při odhalování a zabraňování daňovým únikům a k zamezení páchání vysoce organizované trestné činnosti s dopady na státní rozpočet.

SEZNAM ZKRATEK

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
AVISME	Automatizovaný vnitřní informační systém
CCWP	Pracovní skupina pro celní spolupráci
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
CRS	Common Reporting Standard - Globální standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech
CS	Celní správa České republiky
CÚ	Celní úřad
ČR	Česká republika
DAC1	Automatická výměna informací o daních z příjmů v rámci EU
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
EET	Elektronická evidence tržeb
EHS	Evropské hospodářské společenství
EMCS	Elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani
EPO	Elektronické podání písemností
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
GŘC	Generální ředitelství cel
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IOTA	Intra-European Organisation of Tax Administrations - Evropská organizace daňových správ
ISCS	Informační systém celní správy
ISPROFIN	Informační systém programového financování
IT	Informační technologie
MDM	Systém pro správu mobilních zařízení
MF	Ministerstvo financí
MOSS	Mini One Stop Shop - Zvláštní režim jednoho správního místa
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OESZ	Odvod z elektřiny ze slunečního záření
POP	Postup k odstranění pochybností
SASP	Jednotná povolení pro používání zjednodušených postupů
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
TIEA	Dohody o výměně informací v daňových záležitostech
VIIES	VAT Information Exchange System
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZMSSD	Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů